KURAN'DA HİCRET

İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd edenlerin (çaba harcayanların) Allah katında büyük dereceleri vardır. İşte 'kurtuluşa ve mutluluğa' erenler bunlardır. Rableri onlara katından bir rahmeti, bir hoşnutluğu ve onlar için, kendisine sürekli bir nimet bulunan cennetleri müjdeler.
(Tevbe Suresi, 20-21)

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler Ali Bulaç'ın hazırladığı "Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

1. Baskı: Ağustos 1997
2. Baskı: Ocak 2003

ARAŞTIRMA YAYINCILIK
Merkez Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi,
Alimanoğlu İş Merkezi, No: 40, Zemin Kat
Güneşli - İstanbul
Tel: 0212 511 72 30

Baskı: SEÇİL OFSET
100. YIL Matbaacılar Sitesi MAS-SİT
4. Cad. No:77 Bağcılar - İstanbul
Tel:0212 629 06 15

www.harunyahya.org www.harunyahya.net

İ Ç İ N D E K İ L E R

OKUYUCUYA

•Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

•Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

•Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

•Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

•Bunun yanında, sadece Allah'ın rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

•Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

•Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek

çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

GİRİŞ

Allah Kuran'da **"İnsanlar, 'iman ettik' diyerek, sınanmadan bırakılacaklarını mı sandılar?" (Ankebut Suresi, 2)** şeklinde buyurmaktadır.

Çünkü bir insanın sadece diliyle "ben iman ettim, Müslüman oldum" demesi, onun Allah katındaki ebedi kurtuluşu için yeterli olmayabilir. Allah'a karşı vermiş olduğu bu sözün gerekliliklerini tüm yaşamı boyunca eksiksizce uygulamalıdır.

İman eden bir kimse Allah'tan başka bir ilah olmadığını kavramış ve Rabbimize teslim olmuştur. Bu imanının bir gereği olarak hayatının her anında Rabbimizi herşeyden üstün tutmalı ve sadece O'nun rızası için çaba sarf etmelidir.

Allah Kuran'da insanların sınanmadan bırakılmayacaklarını haber verirken, işte insanın bu yükümlülüğüne işaret etmektedir: Bir insan, "ben iman ettim" dedikten sonraki hayatında, Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini kazanabilmek için gerçekten herşeyi göze alabileceğini fiili olarak da göstermelidir. Allah'ın rızasını kazanabilmek için gerektiğinde dünya hayatının tüm nimetlerini geride bırakabilecek kadar güçlü ve üstün bir imana sahip olduğunu ortaya koymalıdır.

Allah Kuran'da insanların gerçekten iman edip etmediklerini ortaya çıkarmak için onları çok çeşitli olaylarla deneyebileceğini bildirmiştir. İşte Allah'ın bildirdiği bu "sınama"lardan biri, Peygamber Efendimizin hayatında en güzel örneklerinden birini gördüğümüz "hicret" olayıdır.

Peygamber Efendimiz ile birlikte hicret eden müminler, sırf Allah'ın rızasını kazanabilecekleri şekilde bir yaşam sürebilmek uğruna, sahip oldukları herşeyi geride bırakmış, evlerini ve yurtlarını terk etmişlerdir. Gösterdikleri bu ahlak, bu kimselerin Allah'a olan gönülden bağlılıklarının çok açık bir delili olmuştur. İnkar edenlerin, Allah'a kulluk etmemeleri yönündeki baskılarına boyun eğmemiş, Allah'ın hoşnutluğunu kazanabilmenin, dünya hayatında sahip oldukları maddi değerlerden çok daha önemli olduğunu bilerek hareket etmişlerdir. Peygamberimiz (sav) ve beraberindeki salih müminler Kuran ahlakını gereği gibi yaşayabilmek için, bu dünya üzerindeki her türlü rahatlığı terk etmeye razı olmuşlardır. Allah Kuran'da onların bu üstün ahlakını şöyle haber vermektedir:

Gerçek şu ki, iman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd edenler (çaba harcayanlar) ile (hicret edenleri) barındıranlar ve yardım edenler, işte birbirlerinin velisi olanlar bunlardır. İman edip hicret etmeyenler, onlar hicret edinceye kadar, sizin onlara hiçbir şeyle velayetiniz yoktur. Ama din konusunda sizden yardım isterlerse, yardım üzerinizde bir yükümlülüktür. Ancak, sizlerle onlar arasında anlaşma bulunan bir topluluğun aleyhinde değil. Allah, yaptıklarınızı görendir. (Enfal Suresi, 72)

İman ettiklerini söyledikleri halde, hicret etmeleri söz konusu olduğunda, bu kararlılığı gösterememiş kimseler için ise Kuran'da, **"Allah yolunda hicret edinceye kadar onlardan veliler (dostlar) edinmeyin" (Nisa Suresi, 89)** şeklinde bildirilmiştir. Allah'ın, dünya hayatının menfaatlerini daha değerli görerek geride kalan kimseler hakkındaki bu hükmü, hicretin önemli bir mümin özelliği ve gerçek imanın göstergelerinden biri olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu kitabın yazılmasındaki amaç, Peygamber Efendimizin ve salih müminlerin güzel ahlaklarını hicret yönünden ele almak, onların Allah'a olan teslimiyetlerini, cesaretlerini ve güçlü imanlarını gözler önüne sermektir. Onlar, yaşadıkları tüm zorluklara, inkarcıların baskılarına ve içerisinde bulundukları zor şartlara rağmen Allah'ın dinini yaşamakta kararlılık göstermiş, hiçbir şekilde yılmamış ve gevşekliğe kapılmamışlardır. Evlerini, yurtlarını ve kurulu düzenlerini bir an bile tereddüte kapılmadan arkalarında bırakmış, Peygamberimiz (sav) ile birlikte büyük bir şevk ve teslimiyetle hicret etmişlerdir. Tüm iman edenler, Peygamberimiz (sav)'in ve salih müminlerin Kuran ahlakını yaşama konusunda gösterdikleri bu kararlılıklarını kendilerine örnek almalı, hayatları boyunca karşılarına çıkacak tüm olayların kendileri için birer 'deneme' olduğunu bilerek her zaman

tevekküllü davranmalı ve hiçbir zorluğun kendilerini doğru yoldan ayırmasına izin vermemelidirler.

CAHİLİYE TOPLUMU VE İMAN

Allah Kuran'da temelde iki farklı insan topluluğundan bahsetmektedir. Bu insan topluluklarından birincisi cahiliye toplumudur. Cahiliye toplumu, her ne kadar içinde farklı bölünmelere sahip olsa da, genel olarak hayatını Kuran ahlakına göre şekillendirmeyen, Allah'a iman etmeyen ve kendi oluşturdukları inançlara göre yaşayan insanları temsil eder. Diğeri ise, iman eden, tüm hayatlarını Allah'ın emir ve tavsiyelerine göre şekillendiren, Allah'tan korkup sakınan, Kuran ahlakını yaşayan mümin kimselerdir.

Kuran ayetlerine baktığımızda, Allah'ın değişmez bir kanunu olarak, cahiliye toplumlarının tarihin her döneminde sayıca daha çok, iman edenlerin ise daha az bir topluluğu oluşturduğunu görürüz.

Allah'ın Kuran'da bildirdiği üzere, tarih boyunca cahiliye toplumlarında inkar edenlerin bazı önde gelenleri Allah'ın elçilerine ve iman edenlere karşı birleşmiş ve onları kendi dinlerine döndürebilmek için mücadele etmişlerdir.

İnkar edenler, Allah'ın seçtiği elçileri aracılığıyla kendilerine ulaşan, onlara neden var olduklarını, nereye döneceklerini ve nasıl yaşamaları gerektiğini bildiren hak dinden yüz çevirmişlerdir. Allah'ın göndermiş olduğu bu İlahi yol göstericilere uyan ve diğer insanları da bu ahlakı yaşamaya davet eden müminlere karşı ise, kimi zaman düşmanca bir tutum içerisine girmişlerdir.

Çünkü müminlerin insanları davet ettikleri Kuran ahlakı, cahiliye toplumu içerisindeki kimi insanların menfaatlerini dayandırdıkları çarpık düzene karşı büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Bu nedenle bu kurulu düzenden menfaat sağlayan cahiliye toplumları ve özellikle de bunların bazı önde gelenleri, peygamberlere uyulmasını ve Kuran ahlakının insanlar arasında yaygınlaşmasını istememişlerdir.

Bu kimselerin bu konudaki tavırlarının nedenlerini görebilmek için cahiliye toplumlarının düzenlerini yakından inceleyelim.

Cahiliyenin Düzeni

Kuran'da, tarihin çeşitli dönemlerinde Allah'ın Resullerine ve müminlere karşı mücadele vermiş olan cahiliye toplumlarından söz edilmiştir. Bunlar farklı coğrafyalarda, farklı devirlerde yaşayan toplumlar olarak, elbette birbirlerinden bazı yönlerde ayrılmaktadırlar. Ancak yine de temelde birçok ortak noktaları vardır ve cahiliye karakterini oluşturan özellikler de bu ortak noktalardır.

Kuran'da, tarih boyunca yaşamış olan tüm cahiliye toplumlarında, insanlar arasında dinden uzak bir ahlak anlayışını yaygınlaştırmaya çalışan 'önde gelen" bazı kişiler olduğu bildirilmiştir. Toplumun tüm ahlaki değerlerini, inançlarını ve temel konulardaki tüm düşüncelerini, maddi manevi pek çok açıdan güç sahibi olan bu kişiler belirlerler. Kendi

kavmine **"Ben, size yalnızca gördüğümü (kendi görüşümü) gösteriyorum ve ben sizi doğru yoldan da başkasına yöneltmiyorum" (Mümin Suresi, 29)** diyen Firavun, bunun açık bir örneğidir. Allah, başka ayetlerde de din ahlakına karşı mücadele eden "kavmin önde gelenleri"nin, toplumun düşüncesini kontrol altında tutmak için çeşitli telkinlerde bulunduklarını haber verir:

Nuh: "Rabbim, gerçekten onlar bana isyan ettiler; mal ve çocukları kendisine ziyandan başka bir şeyi artırmayan kimselere uydular. Ve büyük büyük hileli-düzenler kurdular. Ve dediler ki: Kendi ilahlarınızı bırakmayın; bırakmayın ne Vedd'i, ne Suva'ı, ne Yeğus'u, ne Ye'uk'u ve ne de Nesr'i. Böylece onlar, çoğu kimseyi şaşırtıp-saptırdılar. Sen de o zalimlere sapıklıktan başkasını artırma." (Nuh Suresi, 21-24)

Onlardan önde gelen bir grup: "Yürüyün, ilahlarınıza karşı (bağlılıkta) kararlı olun; çünkü asıl istenen budur" diye çekip gitti. "Biz bunu, diğer dinde işitmedik, bu, içi boş bir uydurmadan başkası değildir." "Zikir (Kur'an), içimizden ona mı indirildi?" Hayır, onlar Benim zikrimden bir kuşku içindedirler. Hayır, onlar henüz Benim azabımı tatmamışlardır. (Sad Suresi, 6-8)

Tarihin çeşitli dönemlerinde yaşamış olan elçilerin de karşı karşıya kaldıkları bu tarz din karşıtı kişiler, yalnızca topluma "inkarcı bir düşünce" telkin etmekle kalmamış, aynı zamanda bu düşünceyi kabul etmeyenlere karşı baskı ve zor kullanmışlardır. Özellikle de müminler tarafından tebliğ edilen din ahlakının yaşanmasını engellemek için bu yola başvurmuşlardır. Hz. Musa'ya iman eden büyücülere **"... Ben size izin vermeden önce O'na iman ettiniz, öyle mi?.." (Araf Suresi, 123)** diyen ve onları işkence ile tehdit eden Firavun, bu durumu ortaya koyan örneklerden biridir.

Ayetlerde de gördüğümüz gibi, inkarcıların cahiliye düzenlerini ayakta tutmak için benimsedikleri temel birtakım değer yargıları vardır. Bunların başında ekonomik menfaatler gelir. Kuran'da yer alan kıssalara baktığımızda, iman edenlere karşı mücadele eden bu kişilerin genellikle büyük bir maddi güce sahip oldukları görülür. Firavun, bu konuda da açık bir örnektir. Ancak dikkat edilmesi gereken önemli bir husus, bu tarz kişilerin, maddi zenginliklerini genellikle meşru yollardan değil, insanların eşyasını değerden düşürüp eksilterek **(Hud Suresi, 85)** ve eksik ölçüp tartarak **(Mutaffifin Suresi, 1)**, yani hile ve sahtekarlık yoluyla kazanmış olmalarıdır. Fakat bu durum, onların toplum içerisindeki itibarlarını sarsmaz. Aksine cahiliye toplumunun daha alt kesimleri, **"... Ah keşke, Karun'a verilenin bir benzeri bizim de olsaydı, gerçekten o büyük bir pay sahibidir..." (Kasas Suresi, 79)** diyenler gibi, onların durumuna gıpta ile bakarlar. Söz konusu cahiliye düzeni, insanlar arasında yoğun bir makam hırsının gelişmesine neden olur. Alt kadrolar, zirveye yakınlaşabilmek, zirvedekilerin gözüne girebilmek için birbirleriyle yarışırlar. Hz. Musa'ya karşı mücadeleye girişirken Firavun'a

"Eğer biz galip olursak, herhalde bize bir karşılık var, değil mi?" diye soran büyücüler bu durumun bir örneğidir. Firavun'un cevabı da aynı şekilde bu durumu ispatlar niteliktedir: **"Evet" dedi, (o zaman) siz en yakın(larım) kılınanlardan olacaksınız." (Araf Suresi, 114)**

Cahiliye toplumlarının bir başka özelliği de, kendilerine atalarından miras kalan birtakım geleneklere sıkı sıkıya bağlı olmalarıdır. Bir uygulamanın ya da bir düşüncenin kendilerine atalarından miras kalmış olmasının, onu kutsallaştırdığını ve mutlak bir doğru haline getirdiğini düşünürler. Allah'ın Kuran ayetlerinde bildirdiği gibi, özellikle de din konusunda tamamen atalarına bağlıdırlar. Babalarından, dedelerinden ve çok daha eski "büyük"lerinden din adı altında ne öğrendilerse, bu yanlış inançlarını aynen korurlar. Bu insanların birçoğu geleneklerinin dışındaki hiçbir uygulamayı kabullenmezler. Allah, bu durumu Kuran'da şöyle haber verir:

Ne zaman onlara: "Allah'ın indirdiklerine uyun" denilse, onlar: "Hayır, biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye (geleneğe) uyarız" derler. (Peki) Ya atalarının aklı bir şeye ermez ve doğru yolu da bulamamış idiyseler? (Bakara Suresi, 170)

Açıkça görüldüğü gibi, tarihte örneklerini gördüğümüz, peygamberlere karşı mücadele vermiş olan cahiliye toplumlarının temeli son derece çarpık bir inanç sistemi üzerine kurulmuştur. Bu inanç sistemini benimseyen insanlar Allah'ın dininden yüz çevirmiş ve kendi tutku ve isteklerine göre yaşamaya başlamışlardır.

Peki bu toplumlar, Allah'tan gelen bir yol gösterici ile karşılaştıklarında nasıl bir durum ortaya çıkmıştır? Kendilerine, yollarının yanlış olduğunu bildiren, onları Allah'ın doğru yoluna çağıran bir Resulle ya da bir mümin topluluğuyla karşılaştıklarında ne gibi tepkiler vermişlerdir?

Önde Gelenlerin Tepkisi

Kendilerine bir tebliğ ulaştığında cahiliye toplumundaki insanlar ya tevbe edip iman eder ve din ahlakına uyar ya da inkarlarına devam ederler. Zengin ya da fakir, güçlü ya da güçsüz, cahiliye toplumunun her ferdi imanı seçebilir ya da inkarda diretebilir. Bunun bilgisi ancak Allah'a aittir.

Cahiliye toplumundaki insanlar arasında ekonomik güce sahip olmayan kişiler, kendilerine tebliğ edilen hak dini kabul etmeseler de, müminlere karşı ciddi bir tepki göstermeyebilirler. Ancak maddi gücü olan ve toplum üzerinde etkisi bulunan bazı önde gelenler açısından durum daha farklıdır. Çünkü onlar, başta da belirttiğimiz gibi, kurulu olan cahiliye düzeninden büyük menfaat sağlamaktadırlar ve bu çarpık yapıyı düzeltmeye yönelik her türlü girişime şiddetle cephe alırlar.

Peki hak din neden onların menfaatlerini bu kadar zedeler?

Bunun farklı nedenleri vardır. Bunların başlıcalarından biri, peygamberlerin şahıslarıyla ilgilidir. Peygamberler, insanları din ahlakını yaşamaya davet ederken, aynı zamanda Allah'ın bir emri olarak kendilerine itaat edilmesini de isterler. Allah Kuran'da Resullerin, **"Artık Allah'tan korkup sakının ve bana itaat edin."** diyerek insanlara Allah'ın bu tebliğini ulaştırdıklarını haber verir. **(Al-i İmran Suresi, 50; Şuara Suresi, 108, 126, 144, 163, 179; Zuhruf Suresi, 63; Nuh Suresi, 3)** Resuller, insanların kendilerine uymalarını istemektedirler, çünkü Allah, elçilerini insanlara önderlik etmeleri için göndermiştir. Allah'ın Hz. İbrahim'e bildirdiği **"... Seni şüphesiz insanlara imam kılacağım" (Bakara Suresi, 124)** hükmü, tüm peygamberler için geçerlidir.

Bu durum, peygamberlerle aynı dönemde yaşayan cahiliye toplumlarının önde gelenleri için büyük bir tehdit oluşturmuştur. Peygamberlerin insanlar arasında yerleşik kılmaya çalıştıkları dürüstlük, adalet, güzel ahlak gibi kavramlar, bu kimselerin haksız yollardan elde ettikleri menfaatlerini zedeleyecektir. Dahası, Allah'ın dininin temsilinin bir başkasına verildiğini görmek, bu kimselerin kıskançlığa kapılmalarına da neden olmuştur. Allah Kuran'da onların bu kıskançlıklarını **"Zikir (Kuran), içimizden ona mı indirildi?.." (Sad Suresi, 8)** ya da **"... Bu Kuran, iki şehirden birinin büyük bir adamına indirilmeli değil miydi?" (Zuhruf Suresi, 31)** gibi sözlerle ifade ettiklerini bildirmektedir. Ellerinde tuttukları ve onlara büyük çıkarlar sağlayan iktidarlarını ölçü alarak, insanların, Allah'ın elçisi olduğu için bir başkasının yoluna uymalarını kabullenememişlerdir.

İktidar hırsları, aslında vicdanen doğru yolda olduklarını bildikleri halde, onları peygamberlere karşı mücadele etmeye itmiştir. Peygamberlere karşı mücadele ederken en çok kullandıkları yöntem ise, peygamberlerin kendilerine itaat edilmesini Allah'ın rızası için değil, kendi menfaatleri için istedikleri iftirası olmuştur. Firavun'un önde gelen çevresinin, Hz. Musa ve Hz. Harun'a karşı söyledikleri **"... Siz ikiniz, bizi atalarımızı üzerinde bulduğumuz (yol)dan çevirmek ve yeryüzünde büyüklük sizin olsun diye mi bize geldiniz? Biz, sizin ikinize inanacak değiliz..." (Yunus Suresi, 78)** sözü, bu iftiranın örneklerindendir. Hz. Salih'e karşı öne sürülen **"... O çok yalan söyleyen, kendini beğenmiş bir şımarıktır." (Kamer Suresi, 25)** iftirasının temelinde de aynı mantık yer almaktadır. İnkarda önde gidenler, Hz. Nuh'a da benzer saldırılarda bulunmuşlardır:

Bunun üzerine, kavminden inkara sapmış önde gelenler dediler ki: "Bu, sizin benzeriniz olan bir beşerden başkası değildir. Size karşı üstünlük elde etmek istiyor. Eğer Allah (öne sürdüklerini) dilemiş olsaydı, muhakkak melekler indirirdi. Hem biz geçmiş atalarımızdan da bunu işitmiş değiliz. O, kendisinde

delilik bulunan bir adamdan başkası değildir, onu belli bir süre gözetleyin." (Müminun Suresi, 24-25)

Cahiliye toplumunun önde gelenlerinin peygamberlere ve onlarla birlikte iman edenlere tepki göstermelerinin bir diğer nedeni, onların kurulu olan cahiliye düzeninin işleyişini bozacakları korkusudur. Onlar tarih boyunca, Allah'ın dinini insanlara anlatan peygamberlerin, kurulu düzeni ayakta tutan "dünya görüşünü", yani inkarcı felsefeyi ortadan kaldıracaklarından ve böylece düzeni kaçınılmaz bir çöküşe sürükleyeceklerinden korkmuşlardır. Peygamberlerin tebliğ ettiği din ahlakı ile, kendilerine menfaat sağlayan çarpık sistemin ve ahlak anlayışının geçerliliğinin yavaş yavaş çürütüldüğünü görmüş ve bundan büyük bir endişe duymuşlardır. Ayrıca müminler, cahiliye toplumunda yaşanan her türlü suçu, ahlaksızlığı ve azgınlığı ortaya çıkarıp kınamakta ve bunların yerine insanları dürüstlüğe, adalete davet etmektedirler. Bu durumun bir örneği, Kuran'da Hz. Şuayb ile kavmi arasında geçen bir konuşmada da görülmektedir:

Medyen (halkına da) kardeşleri Şuayb'ı (gönderdik). Dedi ki: "Ey kavmim, Allah'a ibadet edin, O'ndan başka ilahınız yoktur. Ölçüyü ve tartıyı eksik tutmayın; gerçekten sizi bir 'bolluk ve refah (hayır)' içinde görüyorum. Doğrusu sizi çepeçevre kuşatacak olan bir günün azabından korkuyorum."

"Ey kavmim, ölçüyü ve tartıyı -adaleti gözeterek- tam tutun ve insanların eşyasını değerden düşürüp-eksiltmeyin ve yeryüzünde bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın."

"Eğer müminseniz, Allah'ın bıraktığı (helal işlerden olan kazanç) sizin için daha hayırlıdır. Ben, sizin üzerinizde bir gözetleyici değilim."

Dediler ki: "Ey Şuayb, atalarımızın taptığı şeyleri bırakmamızı ya da mallarımız konusunda dilediğimiz gibi davranmaktan vazgeçmemizi senin namazın mı emrediyor? Çünkü sen, gerçekte yumuşak huylu, aklı başında (reşid bir adam)sın." (Hud Suresi, 84-87)

Hz. Şuayb, inkarcı kavmini "atalarının taptığı şeyleri bırakmaya" ve onları "malları konusunda diledikleri gibi davranmaktan vazgeçirmeye" çalışmaktadır. Yani, cahiliye toplumunda kurulu olan yanlış ahlak anlayışına muhalefet etmekte, dolayısıyla kavmin önde gelenlerinin menfaatlerine de engel olmaktadır. Bu, tüm peygamberlerin ortak özelliğidir. Nitekim bu nedenle, inkarcılar tarafından "muptil olanlar" (iptal edenler, bozanlar, ortadan kaldıranlar) olarak tanımlanmışlardır. Allah Kuran'da bu gerçeği şöyle bildirmektedir:

Andolsun, Biz bu Kuran'da insanlar için her örneği gösterdik. Şüphesiz, sen onlara bir ayetle geldiğin zaman, o inkar edenler, mutlaka: "Siz ancak muptil olanlardan başkası değilsiniz" derler. İşte Allah, bilmeyenlerin kalblerini böyle mühürler. (Rum Suresi, 58-59)

Bunun yanı sıra, peygamberler ve salih müminler, toplumda hakim olan çarpık ahlak anlayışını değiştirmek için hiçbir girişimde bulunmasalar bile, sadece varlıklarıyla dahi önde gelenlerin tepkilerini çekerler. Kendilerinin o toplumun çarpık dünya görüşünü terk etmiş ve Allah'ın emrettiği güzel ahlakı en güzel şekilde yaşıyor olmaları dahi, insanlar için dikkat çekici bir örnek ve önemli bir tebliğ vesilesi olmuştur. Onların cahiliyenin çarpık ahlakını reddetmeleri ve yepyeni bir ahlak anlayışı üzerinde yaşamaya başlamaları, zaman içerisinde cahiliye toplumundaki diğer pek çok insanın da din ahlakına yönelmelerini sağlayacaktır. İşte kavmin önde gelenlerinin, Allah'ın dinini tebliğ eden peygamberleri, elde ettikleri haksız menfaatlerine yönelik bir tehdit olarak görmelerinin nedeni budur. Hz. Lut'un, yaygın bir biçimde sapkın cinsel eğilimleri olan toplumun ahlaksızlığından uzak durduğu için gördüğü tepki, bunun dikkat çekici bir örneğidir. Allah Kuran'da bu olayı şöyle anlatır:

Hani Lut da kavmine şöyle demişti: "Sizden önce alemlerden hiç kimsenin yapmadığı hayasız-çirkinliği mi yapıyorsunuz? Gerçekten siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz, ölçüyü aşan (azgın) bir kavimsiniz." Kavminin cevabı: "Yurdunuzdan sürüp çıkarın bunları, çünkü bunlar çokça temizlenen insanlarmış!" demekten başka olmadı. (Araf Suresi, 80-82)

Kısacası Resuller her dönemde gönderildikleri toplumlar için tam anlamıyla birer "muptil", yani "iptal edici" olmuşlardır. Allah'ın yeryüzündeki halifeleri olarak, yepyeni bir anlayışla ortaya çıkmış ve insanlara batıl cahiliye inançlarının geçersizliğini, mantıksızlığını anlatmışlardır. Söz konusu toplumun refahtan şımarmış olan önde gelenleri ise, buna karşı direnmekte ısrar etmişlerdir. Hz. Musa ve Hz. Harun'a karşı **"... Bunlar... örnek olarak tutturduğunuz yolunuzu (dininizi) yok etmek istemektedirler." (Taha Suresi, 63)** diyerek mücadele eden ve **"... Bırakın beni, Musa'yı öldüreyim de o (gitsin) Rabbine yalvarıp-yakarsın. Çünkü ben, sizin dininizi değiştirmesinden ya da yeryüzünde fesat çıkarmasından korkuyorum." (Mümin Suresi, 26)** diyen Firavun ve kavminin önde gelenleri gibi, kendi çarpık düzenlerini korumaya çalışmışlardır.

Allah Kuran'da inkarcıların, peygamberlere karşı başlattıkları mücadelenin, iman edenlerin hicreti, insanların hak dine girmeleri ya da -Allah'tan gelen bir karşılık olarak- inkar edenlerin helak edilmeleriyle sonuçlandığını bildirmiştir.

"Biz İstemesek de mi?.."

Kuran'da cahiliye toplumlarının peygamberlere ve salih müminlere karşı giriştikleri mücadeleler anlatılırken, kavmin önde gelenlerinin attıkları iftiralara, düzenledikleri saldırılara ve tuzaklara dikkat çekilmiştir. Yaşadığı toplumu Allah'a iman etmeye davet

eden her peygamber, bu toplumun önde gelenleri tarafından önce tehdit edilmiş sonra da dozu gittikçe artan saldırılarla karşılaşmıştır.

Allah Kuran'da, inkar edenlerin bu sözlü ve fiili saldırılarının örneklerini vermiştir. Bunların başında peygamberlere yönelik suçlamalarda bulunulması, delilik, büyücülük, çıkarcılık gibi asılsız iftiralarla karalanmaya çalışılması gelir.

Örneğin dönemin inkarcıları Hz. Nuh'a delilik iftirasında bulunmuşlardır. Allah Kuran'ın, **"... Kulumuz (Nuh)u yalanladılar ve: 'Delidir' dediler. O baskı altına alınıp engellenmişti." (Kamer Suresi, 9)** ayetiyle bu gerçeği bizlere haber verir. Aynı asılsız suçlama Hz. Musa'ya da yapılmıştır. Firavun, **"... (Bu,) ya bir büyücü veya bir delidir..." (Zariyat Suresi, 39)** sözleriyle Hz. Musa'ya iftira atmaya çalışmıştır. Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav)'e de, dönemin inkarcıları **"... Ey kendisine kitap indirilen, gerçekten sen cinlenmiş (bir deli)sin..." (Hicr Suresi, 6)** şeklinde çirkin saldırılarda bulunmuşlardır. Allah, inkar edenlerin tarih boyunca kendilerine gönderilen her elçiye karşı bu tür suçlamalarda bulunduklarını haber vermektedir:

İşte böyle; onlardan öncekiler de bir elçi gelmeyiversin, mutlaka: "Büyücü ve cinlenmiş" demişlerdir. Onlar bunu birbirlerine vasiyet mi ettiler? Hayır; onlar, azgın ve taşkın bir kavimdirler. (Zariyat Suresi, 52-53)

İnkarcı toplumlar, Allah'ın insanlara uyarıcı ve korkutucu olarak gönderdiği peygamberleri, aynı zamanda akli yetersizlik ya da yalancılıkla da suçlanmışlardır. Kendi toplumunu **"... Ey kavmim, Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Hala korkup-sakınmayacak mısınız?" (Araf Suresi, 65)** sözleriyle uyaran Hz. Hud'a, kavminin önde gelenleri şöyle demişlerdir:

"... Gerçekte biz seni 'aklî bir yetersizlik' içinde görüyoruz ve doğrusu biz senin yalancılardan olduğunu sanıyoruz." (Araf Suresi, 66)

Aynı yöntem, peygamberlere iman eden salih müminlere karşı da kullanılmıştır. Allah Kuran'da, kendilerine **"... İnsanların iman ettiği gibi siz de iman edin..."** denildiğinde, **"... Düşük akıllıların iman ettiği gibi mi iman edelim?.."** diyen kimseleri haber verir. **(Bakara Suresi, 13)** Oysa, ayetin devamında Rabbimizin bildirdiği gibi **"... gerçekten asıl düşük-akıllılar kendileridir; ama bilmezler".**

Allah ileri gelen inkarcıların, Hz. Nuh'a karşı da şunları söylediklerini bildirir:

... Biz seni yalnızca bizim gibi bir beşerden başkası görmüyoruz; sana, sığ görüşlü olan en aşağılıklarımızdan başkasının uyduğunu görmüyoruz ve sizin bize bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Aksine, biz sizi yalancılar sanıyoruz... (Hud Suresi, 27)

Tüm bu iftiraların arkasında iki temel neden vardır. Birincisi, ileri gelen inkarcıların müminlerin izledikleri yolu gerçekten de anlayamamalarıdır. Dünya hayatına hırsla bağlanmış olan bu kimseler, müminlerin maddi menfaatlerini hiçe sayarak tüm hayatlarını Allah'ın razı olacağı şekilde geçirme konusundaki kararlılıklarını kavrayamamaktadırlar. İnkar edenlerin iman edenlere yönelik, **"... Bunları dinleri aldattı..." (Enfal Suresi, 49)** şeklindeki sözlerinin ardında da bu kavrayış eksikliği yer almaktadır. Onları en çok şaşırtan şey, daha önceden tanıdıkları ve aklı başında olduklarını bildikleri kimselerin Allah'a iman etmeleri ve diğer insanları da Kuran ahlakını yaşamaya davet etmeleridir. Kavminin Hz. Salih'e söylediği sözler, bu durumu ortaya koyan örneklerden biridir:

Dediler ki: "Ey Salih, bundan önce sen içimizde kendisinden (iyilikler ve yararlılıklar) umulan biriydin. Atalarımızın taptığı şeylere tapmaktan sen bizi engelleyecek misin? Doğrusu biz, senin bizi davet ettiğin şeyden kuşku verici bir tereddüt içindeyiz." (Hud Suresi, 62)

İnkar edenlerin müminlere yönelttikleri iftiraların ikinci nedeni ise stratejiktir. İleri gelenler, kendileri için bir tehdit haline gelmeye başlayan elçileri ve mümin topluluğunu yıldırmak ve yollarından döndürmek için iftiralara başvurmuşlardır.

Ancak inkar edenlerin bu yöndeki çabaları hiçbir zaman için sonuç vermemiştir. Allah, bizlere tüm Resullerin ve yanlarındaki salih müminlerin her türlü iftiraya, alaya ve incitici söze karşı hiçbir yılgınlığa kapılmadan imanlarında kararlılık gösterdiklerini bildirmiştir.

Salih müminlerin iftiralardan etkilenmediklerini gören kavmin önde gelen inkarcıları, bu durumda da fiili saldırılara, baskılara ve tehditlere başlarlar. Firavun Hz. Musa'ya **"... Andolsun, benim dışımda bir ilah edinecek olursan, seni mutlaka hapse atacağım." (Şuara Suresi, 29)** tehdidinde bulunmuştur. Allah Hz. Şuayb'a yapılan ölüm tehdidini ise Kuran'da şöyle haber verir:

"Ey Şuayb" dediler. "Senin söylediklerinin çoğunu biz 'kavrayıp anlamıyoruz'. Doğrusu biz seni içimizde zayıf biri görüyoruz. Eğer yakın-çevren olmasaydı, gerçekten seni taşa tutar-öldürürdük. Sen bize karşı güçlü ve üstün değilsin." (Hud Suresi, 91)

Hz. İbrahim'in inkarcı kavmi ise, **"... Eğer (bir şey) yapacaksanız, onu (İbrahim'i) yakın ve ilahlarınıza yardımda bulunun" (Enbiya Suresi, 68)** diyerek, onu ateşe atıp öldürmek istemiştir. Hz. Salih'in kavmindeki inkarcılar ise, kendilerine gönderilen elçilerini öldürmek için şöyle bir tuzak kurmuşlardır:

Şehirde dokuzlu bir çete vardı, yeryüzünde bozgun çıkarıyorlar ve dirlik-düzenlik bırakmıyorlardı. Kendi aralarında Allah adına and içerek, dediler ki: "Gece mutlaka ona (Salih'e) ve ailesine bir baskın düzenleyelim, sonra velisine: Ailesinin yok oluşuna biz şahid olmadık ve gerçekten bizler doğruyu söyleyenleriz, diyelim." (Neml Suresi, 48-49)

Allah'ın elçilerine kurulan tuzakların ve yapılan tehditlerin içinde özellikle bir tanesi oldukça yaygındır: Resulleri ve iman edenleri yurtlarından sürme tehdidi. Hemen her kavmin önde gelenleri, "kurdukları cahiliye düzenini bozan" kimseler olarak değerlendirdikleri müminlerden kurtulmanın yolunun, onları yurtlarından uzaklaştırmak olduğunu düşünmüşlerdir:

İnkar edenler, Resullerine dediler ki: "Muhakkak (ya) sizi kendi toprağımızdan süreceğiz veya dinimize geri döneceksiniz." Böylelikle Rableri kendilerine vahyetti ki: "Şüphesiz Biz, zulmedenleri helak edeceğiz. "Ve onlardan sonra sizi o arza mutlaka yerleştireceğiz. İşte bu, makamımdan korkana ve tehdidimden korkana ait (bir ayrıcalıktır)." (İbrahim Suresi, 13-14)

Ancak burada dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta vardır: İlk başta, inkar edenlerin söz konusu sürgün, tehdit ya da isteklerinin, müminlerin yaptığı hicretin de başlangıcı olduğu düşünülebilir. Oysa Rabbimizin Kuran'da haber verdiği kıssalara baktığımızda, inkar edenlerin sürgün tehditlerinin müminler için bir "hicret nedeni" olmadığını görürüz. Aksine, hemen her mümin toplumu, inkar edenlerin bu sürgün etme tehditlerine aldırmamış ve Allah'ın hak dinini tebliğ etmeye devam etmişlerdir. Hz. Şuayb'ın kavmi ile olan arasında geçen bir konuşma, bu durumun önemli bir örneğini oluşturur:

Kavminin önde gelenlerinden büyüklük taslayanlar (müstekbirler) dediler ki: "Ey Şuayb, seni ve seninle birlikte iman edenleri ya ülkemizden sürüp-çıkaracağız veya mutlaka bizim dinimize geri döneceksiniz." (Şuayb:) "Biz istemesek de mi?" dedi, "Allah bizi ondan kurtardıktan sonra, bizim tekrar sizin dininize dönmemiz Allah'a karşı yalan yere iftira düzmemiz olur. Rabbimiz olan Allah'ın dilemesi dışında, ona geri dönmemiz bizim için olacak iş değildir. Rabbimiz, ilim bakımından herşeyi kuşatmıştır. Biz Allah'a tevekkül ettik. 'Rabbimiz, bizimle kavmimiz arasında 'Sen hak ile hüküm ver,' Sen 'hüküm verenlerin' en hayırlısısın." (Araf Suresi, 88-89)

"Biz istemesek de mi?"... Bu söz, Hz. Şuayb'ın inkarcılara karşı ne denli güçlü, kararlı ve dirayetli bir tavır sergilediğini ortaya koymaktadır.

Müminlerin, içinde yaşadıkları kavmi terk etmelerinin nedeni ise, kendilerine gözdağı vermeye çalışan inkarcıların tehditleri değildir. Çünkü iman edenler, Allah dilemedikçe inkar edenlerin kendilerine hiçbir şekilde zarar veremeyeceklerinin bilincindedirler.

Peki ama o halde, Allah'ın Resulleri ve müminler neye göre hicret etmişlerdir?

"Allah'ın Arzı Geniş Değil miydi?"

Allah Kuran'da peygamberlerin hicretlerinin oldukça uzun ve zorlu bir mücadeleden sonra gerçekleştiğini haber vermiştir. Müminler hicret etmeden önce, yaşadıkları toplumu doğru yola iletebilmek için ellerinden gelen herşeyi yapmış, karşılaştıkları tüm tehdit ve baskılara karşı sabretmişlerdir. Çünkü Rabbimiz her peygamberi içinde yaşadığı topluluğu uyarıp korkutmak için görevlendirmiştir. Bu nedenle elçiler, Allah'ın bu konuda açık bir hükmü olmadığı sürece bu görevi bırakıp gitmemişlerdir. İnkarcıların onları yurtlarından sürmek için gösterdikleri çabalara ise büyük bir sabır ve tevekkülle göğüs germişlerdir.

Dolayısıyla hicretin nedeni, inkarcıların iman edenlere uyguladıkları baskılar değil, Allah'ın bu konuda peygamberlere vermiş olduğu hükümdür. İnkarcıların tüm baskıların rağmen, hicret ancak Allah'ın dilediği anda gerçekleşmiştir.

Peki Allah'ın hicret hükmünü vermesi nasıl olmuştur?

Allah peygamberlerine hicret hükmünü melekler aracılığıyla vahyederek bildirmiştir. Hz. Lut'a giden ve ona Rabbimizin **"... Ey Lut, biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana kesin olarak ulaşamazlar. Gecenin bir parçasında ailenle birlikte yürü..." (Hud Suresi, 81)** hükmünü haber veren melekler bunun bir örneğidir. Aynı şekilde, Peygamberimiz (sav)'in ve sahabelerin hicretleri de, konuyla ilgili ayetlerin indirilmesinden sonra gerçekleşmiştir.

Allah'tan bir vahiy gelmediği durumda ise, elçilerin ve salih müminlerin hicret hükmünü gerçekleştirmeleri, Kuran'daki ilgili ayetlerin yaşanmasıyla söz konusu olmuştur. Rabbimiz Kuran'da bu durumu bizlere şu şekilde haber vermektedir:

Melekler kendi nefislerine zulmedenlerin hayatına son verecekleri zaman derler ki: "Nerede idiniz?" Onlar: "Biz, yeryüzünde zayıf bırakılmışlar (müstaz'aflar) idik." derler. (Melekler de:) "Hicret etmeniz için Allah'ın arzı geniş değil miydi?" derler. İşte onların barınma yeri cehennemdir. Ne kötü yataktır o? Ancak erkeklerden, kadınlardan ve çocuklardan müstaz'aflar olup hiçbir çareye güç yetiremeyenler ve bir yol (çıkış) bulamayanlar başka. Umulur ki Allah bunları affeder. Allah affedicidir, bağışlayıcıdır. (Nisa Suresi, 97-99)

Kuran'daki bu ayetlerden anlaşıldığı üzere, bir insanın hicret etmesi için gerekli olan şart, Allah'a ibadetlerinin uygulanmasının somut bir biçimde engellenmesi ile oluşmaktadır. Kuşkusuz tarih boyunca inkar edenlerin birçoğu bu hükümlerin uygulanmasını engellemek istemişlerdir. Ancak Allah Kuran'da, peygamberin ve salih müminlerin onlara, **"... bütün yapabileceğinizi yapın; şüphesiz, ben de**

yapacağım..." (Hud Suresi, 93) şeklinde cevap verdiklerini ve Allah'ın rızasını kazanmak için tüm güçleriyle mücadele ettiklerini bildirmiştir. Ancak bu mücadeleye hiçbir imkan yoksa ve müminler "yeryüzünde zayıf bırakılmışlar (müstaz'aflar)" konumuna getirilmişlerse, o zaman, dini ibadetlerini uygulamaları ve Kuran ahlakını tebliğ etmeleri için bir başka yere hicret etmeleri gerekmiştir.

Bu tür bir hicretin, yani inkarcıların iman edenlerin ibadetlerini yerine getirmelerini imkansız hale getirmeleri üzerine gerçekleşen bir yer değiştirmenin örneğini Rabbimiz Kehf Suresi'nde bizlere bildirir. Ashab-ı Kehf, yani "mağara ehli" olarak anılan gençler, dinlerini koruyabilmek için bir mağaraya sığınmışlardır:

O gençler, mağaraya sığındıkları zaman, demişlerdi ki: "Rabbimiz, katından bize bir rahmet ver ve işimizden bize doğruyu kolaylaştır (bizi başarılı kıl)"... Biz sana onların haberlerini bir gerçek (olay) olarak aktarıyoruz. Gerçekten onlar Rablerine iman etmiş gençlerdi ve Biz de onların hidayetlerini artırmıştık. Onların kalpleri üzerinde (sabrı ve kararlılığı) rabtetmiştik; Kıyam ettiklerinde demişlerdi ki: "Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbi'dir; İlah olarak biz O'ndan başkasına kesinlikle tapmayız, (eğer tersini) söyleyecek olursak, andolsun, gerçeğin dışına çıkarız. Şunlar, bizim kavmimizdir; O'ndan başkasını ilahlar edindiler, onlara apaçık bir delil getirmeleri gerekmez miydi? Öyleyse Allah'a karşı yalan uydurup iftira düzenden daha zalim kimdir?"

(İçlerinden biri demişti ki:)"Madem ki siz onlardan ve Allah'tan başka taptıklarından kopup-ayrıldınız, o halde, (dağlara çekilip) mağaraya sığının da Rabbiniz size rahmetinden (bolca bir miktarını) yaysın ve işinizden size bir yarar kolaylaştırsın"... Dediler ki: "... şimdi birinizi bu paranızla şehre gönderin de, hangi yiyecek temizse baksın, size ondan bir rızık getirsin; ancak oldukça nazik davransın ve sakın sizi kimseye sezdirmesin. Çünkü onlar üzerinize çıkıp gelirlerse, sizi taşa tutarlar veya dinlerine geri çevirirler; bu durumda ebedi olarak kurtuluş bulamazsınız." (Kehf Suresi, 10-20)

Ayetlerde bahsi geçen mümin gençler, dikkat edilirse, gerçekte cahiliye toplumundan iki ayrı hicret yaşamışlardır: İlk hicret, "Bizim Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbi'dir; İlah olarak biz O'ndan başkasına kesinlikle tapmayız." diyerek ve kavimlerinin içine düştüğü sapıklığı görerek yaşadıkları manevi hicrettir. Cahiliye toplumunda yaşanan ahlak anlayışını reddetmişler ve o toplumun dininden tamamen kopmuşlardır. Bu manevi hicretin ardından da fiziksel hicret gelmiş ve gençler, içinde yaşadıkları toplumu tam anlamıyla terk ederek mağaraya sığınmışlardır. Hicretin yolu, diğer mümin topluluklarında da bundan daha farklı olmamıştır. Her zaman için önce manevi bir ayrılış, sonra da fiziksel bir uzaklaşma yaşanmıştır.

Burada önemli bir noktaya daha dikkat etmek gerekir: Yukarıda yer alan ayetlerde belirtilen şartlarda gerçekleşen bir hicretle, inkar edenlerin "sizleri süreceğiz" tehdidi

üzerine gerçekleşen bir göç arasında çok önemli bir fark vardır. İnkar edenler, müminlere "sizleri süreceğiz" tehdidinde bulunurken, onları sadece bulundukları yerden uzaklaştırmayı ister ve böylece de onlardan kurtulacaklarını düşünürler. Ancak Rabbimizin Kuran'da haber verdiği hicret örneklerine baktığımızda, inkar edenlerin hicret eden müminleri engellemeye ya da onları takip edip yakalamaya çalıştıklarını görürüz. Bu nedenle tarih boyunca iman edenlerin hicretleri hep gizlice gerçekleşmiştir. Yani inkar edenler müminlerin kendi yurtlarından uzaklaşmasıyla da yetinmemekte, gittikleri yerde de müminlerin kendi inkarcı düzenleri için bir tehlike oluşturabileceklerinden korkmaktadırlar. Çünkü müminler gittikleri yerde de yine insanları din ahlakına davet edecek, bu ahlakın insanlar arasında yerleşik kılınmasını sağlamaya çalışacaklardır.

Resulullah'ın hicreti bu durumun en somut örneklerinden biri olmuştur.

RESULULLAH'IN HİCRETİ

Peygamberimiz Hz. Muhammed, Allah'tan ilk vahyini alıp insanlara İslam'ı tebliğ etmeye başlamadan önce, Arap Yarımadası'nda farklı cahiliye anlayışları hüküm sürüyordu. Arabistan'ın çoğunluğu, farklı putları ilah edinmiş putperest (müşrik) kabilelerden oluşuyordu. Bu kabilelerin bazıları çölde göçebe olarak yaşayan Bedeviler, bazıları da şehirlerde yaşayan "Medeniler" (şehirliler)di. Şehirliler, hayvancılıktan başka hiçbir şey bilmeyen Bedevilere göre daha ileri bir kültüre sahiptiler. Özellikle de Arabistan Yarımadası'nın en önemli kenti olan Mekke'nin sakinleri, o dönemde dünyanın ileri sayılabilecek kültürlerinden birini temsil ediyorlardı. Mekke, hem dini hem de ticari bir merkezdi, bu nedenle buraya uzak ülkelerden çok sayıda kervan geliyor ve devrin ileri kültürlerini buraya taşıyorlardı. Mekkeliler, edebiyatta, sanatta, giyim ve estetikte oldukça yüksek bir seviyedeydiler.

Ancak kültürel alandaki bu ileriliğe rağmen, Mekke sakinleri, kitabın başında belirttiğimiz "cahiliye" statüsünden uzaklaşmış değillerdi. Çünkü teknik alanlardaki tüm ilerlemelerine rağmen Allah'a iman etmiyor, din ahlakını yaşamıyorlardı. Dolayısıyla ahlaki yönden de bir sefalet içindeydiler. Tüm Mekke ve aslında tüm Arabistan, koyu bir kabilecilik ve çekişmeye sahne oluyordu. Kişisel kibir ve ihtiraslar kabilecilik saplantısı ile birleşince, ortaya daimi bir sürtüşme ortamı çıkıyordu. Buna paralel olarak, toplumda "faşizan" bir ahlak yapısı gelişmişti: Güçlülerin haklı sayıldığı, kadınların güçsüzlükleri nedeniyle hor görüldüğü, hatta bu yüzden yeni doğan kız çocuklarının bir utanç vesilesi sayılarak diri diri toprağa gömüldüğü zalim bir toplum düzeni vardı.

Mekke, önceki satırlarda da belirtildiği gibi, bu cahiliye düzenin merkeziydi. Bu ise, şehrin ticari bir merkez olmasının yanı sıra, putperest dininin de merkezi olmasından kaynaklanıyordu. Neredeyse iki bin beş yüz yıl önce Hz. İbrahim tarafından Allah'a adanarak inşa edilen "Beyt-i Atik" (Eski Ev, Kabe), putperest dininin tapınağı haline gelmişti. Kabenin içine üç yüzü aşkın put konmuştu ve Arabistan'ın dört bir yanından her yıl bu putları ziyaret etmek için hacılar gelirdi. İnsanlar Allah'ın Hz. İbrahim'e **"İnsanlar içinde haccı duyur; gerek yaya, gerekse uzak yollardan (derin vadilerden) gelen yorgun düşmüş develer üstünde sana gelsinler." (Hac Suresi, 27)** ayetiyle bildirdiği hac emrini terk etmiş, bunu zaman içerisinde bir putperest ibadetine dönüştürmüşlerdi.

Mekke'nin hac merkezi olması, şehre çok büyük bir maddi gelir de sağlıyordu. Hac zamanı Mekke bir panayır yerine dönüyor ve Arabistan'ın dört bir yanından şehre gelen hacılar, şehre çok önemli karlar bırakıyorlardı. Kabe'nin koruyucusu olmak ise, Mekkeliler için bir "şeref" ve prestij kaynağıydı.

Kureyş'in Önde Gelenleri

Resullere karşı mücadele veren tüm inkarcı toplumlarda görüldüğü gibi, Mekke'nin de refah içinde şımarmış bazı "önde gelenler"i vardı. Bunlar, Mekke'ye egemen olan Kureyş kabilesinin liderleriydi ve Mekke'deki ekonomik canlılıktan en çok onlar istifade ediyorlardı. Kurulu müşrik düzen, onların hem dinleri hem de para ve statü kaynaklarıydı. Bu para ve statünün kendilerine verdiği güç nedeniyle şımarmışlar, katılaşmış ve zalimleşmişlerdi. Aşırı derecede kendilerini beğenmiş, kibirli insanlardı. Kölelerine karşı uyguladıkları eziyetler meşhurdu. Ancak bunları yaparken bir yandan da toplum gözündeki konumlarını sağlamlaştıracak "iyi ahlak" gösterileri yapmaktan geri kalmıyorlardı. Martin Lings, Hz. Muhammed'in Hayatı adlı kitabında bu konuda şunları yazar:

Tüm Arabistan'da, çok cömert cesaretli ve koruma, ittifak, garanti veya başka herhangi bir şey için verdiği sözde duran biri olarak tanınmak ve öldükten sonra da böyle anılmak, onlar (Mekke'nin önde gelenleri) için yaşama asıl anlamını veren büyük bir şeref ve ölümsüzlük idi. (Martin Lings. Hz. Muhammed'in Hayatı. 4.b. İstanbul: İnsan Yayınları, 1990, s. 98)

Allah'ın Resulü, işte böyle bir toplumu Allah'a iman etmeye davet etmeye başladı. Böyle bir topluma, Allah'tan başka bir İlah olmadığını, insanların O'na kulluk etmekle yükümlü kılındıklarını, Allah'ın rızasını kazanabilmek için gerektiğinde her türlü dünyevi menfaatten vazgeçilmesi gerektiğini haber verdi. Onlara cahiliye düzeninde uydurulmuş olan tüm batıl adet, kural ve hükümlerin terk edilmesi gerektiğini anlattı. Tüm insanların eşit olduğunu, insanın parasının, soyunun ya da statüsünün değil, sadece Allah katındaki konumunun anlam taşıdığını bildirdi. Ve Allah'ın emri gereği onlara, kendisinden önceki tüm Resullerin söylediği sözü tebliğ etti: **"Artık Allah'tan korkup-sakının ve bana itaat edin." (Şuara Suresi, 108)**

Peygamberimiz (sav)'in bu tebliği, Mekke'nin önde gelenlerinin menfaatlerine ters düşüyordu. İman edenlerin sayısı yavaş yavaş artıkça, din ahlakının o anki cahiliye düzenlerine zarar vermesinden korkmaya başladılar. Kendileriyle aynı sokakta yürüyen, sözlerini her gün duydukları insanın, Allah'ın **"alemlere rahmet" (Enbiya Suresi, 107)** olarak yolladığı bir hidayet rehberi ve kutlu bir insan olduğundan habersizdiler. Bu nedenle de onu, çeşitli iftiralarla yalanlamaya çalıştılar. Hz. Musa ve kardeşi Hz. Harun için, **"... Bunlar herhalde iki sihirbazdır, sizi sihirleriyle yurdunuzdan sürüp-çıkarmak ve örnek olarak tutturduğunuz yolunuzu (dininizi) yok etmek istemektedirler." (Taha Suresi, 63)** diyen Firavun kavminin önde gelenleri gibi.

Mekke'nin önde gelenlerini rahatsız eden konuların başında, Resulullah'ın yeni bir dinin önderi olarak toplumda elde etmeye başladığı konum geliyordu. Bu kişiler kendilerini devrin en üstün insanları olarak gördükleri için, Allah'tan gelecek bir vahyin de ancak kendilerine ulaşabileceğini sanıyorlardı. Bu nedenle, Allah'ın, rahmetini dilediği kuluna verdiği gerçeğini görmezlikten gelerek Allah'ın elçisine karşı başkaldırdılar. Rabbimiz Kuran'da, Kureyş'in önde gelenlerinin bu tavırlarını bizlere şöyle haber verir:

Ancak kendilerine hak gelince, dediler ki: "Bu bir büyüdür, doğrusu biz ona (karşı) kafir olanlarız." Ve dediler ki: "Bu Kuran, iki şehirden birinin büyük bir adamına indirilmeli değil miydi?" Senin Rabbinin rahmetini onlar mı paylaştırıyorlar?.. (Zuhruf Suresi, 30-32)

Kısacası Peygamberimiz (sav), Mekke'deki cahiliye toplumunun tüm batıl inanışlarını ortadan kaldırıyor, bu toplumun inkarcı önde gelenlerinin çıkarlarını tehdit ediyor ve insanların kendisine uymalarını talep ediyordu. Önde gelenlerin çarpık düşüncelerine göre ise, bu görev ancak kendi aralarından "iki şehirden birinin büyük bir adamına" verilmiş olmalıydı. İşte bu sebeplerden ötürü kavmin önde gelenleri Peygamberimiz (sav)'i engelleme çabalarına giriştiler. Önce, çeşitli tekliflerde bulunarak O'nu yolundan döndürmeye çalıştılar. Mekke'nin önde gelenlerinden Utbe ibn Rebia, rivayetlere göre, Peygamberimiz (sav)'in yanına giderek ona şöyle dedi:

Sen halkına ciddi ve tehlikeli bir mesele getirdin. Bununla onların topluluğunu birbirinden ayırıyor, onların yaşam tarzının saçma olduğunu söylüyor, dinlerini ve tanrılarını küçümsüyorsun ve onların atalarına kafir diyorsun. Şimdi benim önerdiklerimi kabul et, sana uygun olanını kabul et. Eğer istediğin zenginlikse, mallarımızı birleştirir ve seni aramızda en zengin kimse yaparız. Eğer istediğin şerefse, seni liderimiz yaparız ve sözünden hiç çıkmayız... (Lings, s. 91)

Utbe ibn Rebia, bu sözlerin ardından inkar edenlerin diğer peygamberlere yönelttikleri gibi, Peygamberimiz (sav)'e de "delilik" iftirasında bulunarak şöyle dedi:

Eğer sana musallat olan cinden ve hastalıktan kurtulamıyorsan, sana bir hekim buluruz ve iyileşene dek senin için tüm servetimizi harcarız. (Lings, s. 91)

Şüphesiz Resulullah bu tür tekliflerin hepsini geri çevirdi. O, Allah'ın seçip beğendiği ve alemlere üstün kıldığı elçisiydi. Dünyanın en kararlı ve en cesaretli insanlarından biriydi. Allah Peygamberimiz (sav)'e bu konuda şöyle buyurmuştu:

Nun. Kaleme ve satır satır yazdıklarına andolsun.
Sen, Rabbinin nimetiyle bir mecnun değilsin.
Gerçekten senin için kesintisi olmayan bir ecir vardır.
Ve şüphesiz sen, pek büyük bir ahlak üzerindesin.
Artık yakında göreceksin ve onlar da görecekler.
Sizden, hanginizin 'fitneye tutulup-çıldırdığını.'
Elbette senin Rabbin, kimin kendi yolundan şaşırıp-saptığını daha iyi bilendir; ve kimin hidayete erdiğini de daha iyi bilendir.
Şu halde yalanlayanlara itaat etme.
Onlar, senin kendilerine yaranmanı (uzlaşmanı) arzu ettiler; o zaman onlar da sana yaranıp-uzlaşacaklardı. (Kalem Suresi, 1-9)

Hz. Muhammed (sav)'in bu kararlılığı kısa zamanda Mekkeli önde gelenler tarafından da anlaşıldı. Bu nedenle de, giderek yayılan bu yeni dine karşı, kendilerinden önceki her cahiliye toplumunun uyguladığı yöntemlere sarıldılar; baskı ve şiddet.

Rivayetlere göre Müslümanlar tarafından kendisine "Ebu Cehil" (Cahiliyenin Babası) lakabı takılan Amr, bu zulmün en önde gelen uygulayıcısıydı. Eğer İslam'a giren bir kimsenin kendini koruyacak güçlü bir ailesi varsa, Ebu Cehil ona işkence edemiyor, ama çeşitli iftiralar atarak adını kötüye çıkarmaya çalışıyordu. Eğer Müslüman olan kişi bir tüccarsa, onu, kervanını durdurmak ve malını boykot etmekle tehdit ediyordu. Fakat eğer Müslüman olan kişi kendi kabilesinden, zayıf ve korunmasız bir kişi ise, ona çok büyük işkenceler uyguluyordu. Müslümanlar kırbaçlanıyor, çöl sıcağında dev taşlarla eziliyorlardı. Tarihi kaynaklara göre, ilk Müslümanlardan biri olan Sümeyye, bu işkenceler sonucunda şehit olmuştu.

Allah bu dönemde Müslümanları toplumda söz sahibi olan önemli ve güçlü kimselerin iman etmesiyle destekledi. Bunların en önemli ikisi, Mekke'deki herkesin, güç sahibi olmalarından dolayı karşılarına almaktan çekindikleri Hz. Hamza ve Hz. Ömer oldu. Bu gelişmelerin üzerine Resullulah ve diğer müminler, inkarcı önde gelenlerin baskısından bir parça kurtularak İslam'ı daha açıkça anlatıp yaymaya başladılar. Birkaç yıl içinde Mekke'de Müslümanlar çok belirgin bir grup haline geldiler. Bunun üzerine Kureyş'in önde gelenleri, yine Ebu Cehil'in liderliğiyle, Müslümanlara karşı yeni bir yöntem buldular: Boykot. Hazırlanan bir protokole göre, kimse Peygamberimiz (sav)'i koruyanlardan bir şey almayacak ve onlara bir şey satmayacaktı. Bu karar kısa sürede uygulanmaya başlandı.

Tüm bu baskılar, Müslümanları zorunlu olarak büyük bir değişime doğru sürüklüyordu; Mekke'deki cahiliye toplumunun terk edilmesi, yani hicret.

Habeşistan Yolu

Tarih boyunca yaşamış olan cahiliye toplumlarının inkarcı önde gelenleri, kendilerine gönderilen peygamberlere karşı ortak bir karakter göstermişlerdir. Bu kimselerin birçoğu, Resullerin tebliğine uyan insanların sayısı artıkça ve din ahlakı insanlar arasında yaygınlaşmaya başladıkça, onlara karşı zor kullanmak istemişlerdir. Onları baskı ve işkence ile yıldırmaya çalışmış, hatta öldürerek yok etme yoluna gitmişlerdir. Kendi batıl dinlerini ve düzenlerini koruyabilmek için, Allah'ın rızasını hedefleyen ve O'nun beğendiği ahlakı yaşayan topluluklardan mutlaka kurtulmak hedefinde olmuşlardır. Ancak bu kimseler arasında bazıları da vardır ki, bunlar ilginç bir özelliğe daha sahiptirler: Onlar müminlerin kendi yaşadıkları toplumdan ayrılıp gitmelerine de izin vermek istememişlerdir.

Firavun, bunun en somut örneklerinden biridir. Firavun Hz. Musa'yı ve ona iman edenleri yollarından döndürmek için türlü yollar denemiş, ancak diğer yandan onların Mısır'ı terk edip

gitmelerine de izin vermemiştir. Allah Kuran'da, Firavun'a **"... İsrailoğullarını benimle gönder." (Araf Suresi, 105)** diyen Hz. Musa'nın ve kavminin, Mısır'dan "çıkış"ları (hicretleri) sırasında Firavun ve ordusu tarafından nasıl izlendiklerini şöyle haber verir:

Musa'ya: "Kullarımı gece yürüyüşe geçir, çünkü izleneceksiniz" diye vahyettik. Bunun üzerine Firavun şehirlere (asker) toplayıcılar gönderdi. "Gerçek şu ki bunlar azınlık olan bir topluluktur; ve elbette bize karşı da büyük bir öfke beslemektedirler. Biz ise uyanık bir toplumuz" (dedi). (Şuara Suresi, 52-56)

Firavun, askerlerini toplayarak Hz. Musa'nın önderliğinde hicret eden İsrailoğullarını izlemeye başlamıştır. Allah İsrailoğullarını, içinde kuru bir yol açtığı denizden geçirmiş ve sonra da burada Firavun ve ordusunu boğmuştur. Rabbimiz bu durumu bizlere **"Firavun ise, ordularıyla peşlerine düştü; sulardan onları kaplayıveren kaplayıverdi." (Taha Suresi, 78)** ayetiyle haber vermiştir.

Firavun'un, İsrailoğullarının gitmesine izin vermemesinin farklı nedenleri vardır. Birincisi, İsrailoğulları, Firavun'un hakimi olduğu cahiliye düzeninin içinde ekonomik yönden önemli bir yere sahiplerdi. Firavun onları köle olarak çalıştırmakta ve böylece onlardan yararlanmaktaydı. İkinci neden ise, bu tür bir ayrılışın, kurmuş olduğu düzenin prestijini sarsacağı endişesiydi. Çünkü kendi toplumu içinden bir grup insanın baskı ve işkence nedeniyle göç etmesi, o toplumun düzeninin ne kadar zalimane olduğunun bir delili olacaktı.

Mekke'deki cahiliye düzenine baktığımızda da benzer bir durumla karşılaşırız. Mekkeli müşriklerin önde gelenleri, Müslümanlara karşı duydukları tüm rahatsızlığa rağmen, onların şehri terk edip gitmelerine de izin vermemişlerdir. Bu nedenle Müslümanların çeşitli zamanlarda Mekke'den yaptıkları hicretler, büyük bir gizlilik içinde gerçekleşmiş ve çoğu kez de Mekkeliler Müslümanları takip edip yakalamaya çalışmışlardır.

Müslümanların ilk hicreti Habeşistan'a yapılmıştır. Kızıldeniz'in diğer tarafındaki bu ülke, Necaşi adlı Hıristiyan bir hükümdar tarafından yönetiliyordu. Necaşi, adil ve merhametli bir kişi olarak biliniyordu. Resulullah, Kureyş'in önde gelenleri tarafından işkenceye uğratılan Müslümanları kurtarmak için ne yapabileceğini düşündüğünde, güçlü basireti ve ileri görüşlülüğü ile, Habeşistan'a gitmelerinin en iyi yol olduğuna karar verdi. Nitekim o sıralarda hicretten söz eden ilk ayetler de inmişti. Rabbimiz Zümer Suresi'nin 10. ayetinde arzının geniş olduğunu bildirmiş, ve Nahl Suresi'nin 41. ve 42. ayetlerinde ise şöyle buyurmuştur:

Zulme uğratıldıktan sonra, Allah yolunda hicret edenleri dünyada şüphesiz güzel bir biçimde yerleştireceğiz; ahiret karşılığı ise daha büyüktür. Bilmiş olsalardı. Onlar sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir. (Nahl Suresi, 41-42)

Habeşistan'a giden ilk mümin topluluğu, Kureyş'in önde gelenleri tarafından en çok eziyet ve işkenceye uğratılan kimselerden oluşuyordu. Ancak bu konudaki yaygın bir kanaatin aksine, bunların çoğu fakir ya da köle Müslümanlar değildi. Aksine, büyük bölümü Kureyş'in önde gelen aşiret ve ailelerine mensup kişilerdi. Onları baskı yoluyla dinlerinden döndürmeye çalışanlar ise, kendi aşiretleri, akrabaları hatta babalarıydı. İzzet Derveze, Kuran'a Göre Hz. Muhammed'in Hayatı adlı kitabında bu konuda şunları yazar:

Kafirlerin liderleri, kendi çocuklarının, aşiretlerine bağlı erkeklerin ve kadınların İslam çağrısına katılmalarını kendilerine yediremiyor, bu uğurda harcadıkları çabanın boşa çıktığını ve insanların genellikle O'na sempati duymaya başladığını görünce onlara karşı uyguladıkları işkenceleri ve zulümleri daha da artırıyorlardı...

Kureyş liderleri kendi ailelerine bağlı insanlara karşı daha katı tavır içinde bulunuyor, onları ezmeye çalışıyorlardı. Zira liderler, kendi ailelerine bağlı kişilerin Müslüman olmalarının diğer ailelerin gençlerinin üzerindeki etkisini hesaba katıyorlardı. Bunun yanında, yoksulların, kölelerin, fakirlerin ve yabancıların İslam'a girişlerine bu kadar sert tepki göstermeye gerek görmüyorlardı. (İzzet Derveze, Kuran'a Göre Hz. Muhammed'in Hayatı. İstanbul Yöneliş Yayınları, 1989, Cilt 2, s. 234)

Müminlerin büyük bölümü kavmin önde gelenlerinin çocukları olmaları, yani yaşlarının genç oluşu, aslında daha önceki kavimlerde de şahit olunan bir durumdu. Zalim bir hükümdardan sığınarak mağaraya sığınan ve orada 300 yılı aşkın bir süre uyur vaziyette kalan "Ashab-ı Kehf" (Mağara Ehli), gençlerden oluşuyordu. Aynı şekilde Hz. Musa'ya iman etmiş kişiler de çoğunlukla gençlerden oluşuyordu. Allah Kuran'da, bu durumu ve nedenini şöyle bildirir:

"Sonunda Musa'ya kendi kavminin bir zürriyetinden (gençlerinden) başka -Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları korkusuyla- iman eden olmadı..." (Yunus Suresi, 83)

Habeşistan'a göç eden mümin topluluğunun önemli bölümünü, işte Ashab-ı Kehf ile aynı yolu izleyen genç müminler oluşturuyordu; Kureyş'in önde gelenlerinin çocukları. Ancak bu önde gelenler, kendileri açısından büyük bir prestij kaybı olarak gördükleri hicrete razı olmadılar. Rivayetlere göre Habeşistan'a giden mümin topluluğu, kendilerine ulaştırılan, Kureyş'in büyük bölümünün İslam'ı kabul ettiği şeklindeki yalan haberler üzerine Arabistan'a geri döndüler. Ancak orada eski baskı ortamıyla tekrar karşılaşınca, bu kez kendilerine katılan çok daha kalabalık bir grupla birlikte ikinci kez Habeşistan'a gittiler. Kureyş'in önde gelenleri ise, hicreti durdurma konusunda kararlıydılar. Bu kez diplomasi yolunu kullanmaya çalıştılar. Rivayetlere göre, Kureyş'in önde gelenleri tarafından Habeşistan kralına bir grup elçi gönderildi. Bunlar, Müslümanların tehlikeli kimseler olduklarını söyleyerek Necaşi'yi onları ülkesinden çıkarması için ikna etmeye

çalıştılar. Fakat Allah'ın dilemesiyle müminlerdeki samimiyeti ve nuru fark eden Necaşi, onları Kureyşlilere vermedi, aksine ülkesinde en güzel şekilde konaklamalarını sağladı.

Bu durum Rabbimizin **"Andolsun, insanlar içinde... iman edenlere sevgi bakımından en yakın olarak "Hıristiyanlarız" diyenleri bulursun..." (Maide Suresi, 82)** hükmünün tecellilerinden biriydi. Dahası, Allah'ın müminlere hicret konusunda bildirdiği **"Zulme uğratıldıktan sonra Allah yolunda hicret edenleri dünyada şüphesiz güzel bir biçimde yerleştireceğiz..." (Nahl Suresi, 41)** vaadi de gerçekleşmiş oluyordu.

Yesrib Yolu

Habeşistan'a yapılan göç, bu ilk hicreti gerçekleştiren müminler açısından büyük bir rahatlama sağlamıştı. Ancak Peygamberimiz (sav) de dahil olmak üzere, müminlerin büyük çoğunluğu hala Mekke'deydiler ve orada daha yıllarca kaldılar. Mekke'nin önde gelenlerinin baskısı ise, bu yıllar içinde giderek daha da arttı.

Başta da değindiğimiz gibi, Müslümanlara karşı önce çok katı bir boykot uygulandı. Sözlü saldırılar ve atılan iftiralar çok yoğun şekilde devam ediyordu. Önde gelen ailelere mensup olmayan Müslümanlara ise, fiili saldılar da gerçekleşebiliyordu. Bu arada, o zamana dek Kureyşli önde gelenlerin Peygamberimiz (sav)'e yönelik bir girişiminde bulunmaktan çekinmelerine neden olan şartlar da ortadan kalkmaya başladı. Bunun en önemli nedeni, Peygamberimiz (sav)'in amcası Ebu Talip'in ölmesiydi. Ebu Talip, Mekke'nin sözü dinlenen isimlerinden biriydi ve Müslümanlığı kabul etmemesine rağmen, çok sevdiği yeğenini ilk günden itibaren koruyup desteklemişti. Onun ölümü, Kureyş'in önde gelenlerinin, Hz. Muhammed (sav)'e ve yakınındaki müminlere karşı olan cesaretlerinin artmasına neden oldu.

Resulullah, giderek artan baskılar karşısında, Mekke dışındaki bir topluma seslenmeye karar verdi. Bu, Arabistan'ın önemli kentlerinden biri olan Taif'ti. Lat adlı büyük bir puta tapınan Taifliler, Peygamberimiz (sav)'in tebliğine karşılık vermediler. Resulullah, kentin önde gelen isimleriyle tek tek konuştu, ama birçoğunun cehalet, kibir ve düşmanlık içerisinde olduğunu gördü.

İçinde yaşadıkları toplum, sırf inançları nedeniyle Müslümanlara eziyet ediyordu. Ayrıca başka toplumlarda da benzeri düşmanlıklarla karşılaşıyorlardı.

Ama Kuran'daki kıssalardan, Allah'ın iman edenlere kurtuluşu ve zaferi hep bu tür sıkıntılı durumların ardından verdiğini anlamaktayız. Ortada hiçbir çıkış yolu gözükmezken, hiç umulmadık bir yerden hiç umulmadık bir yol açmak, Rabbimizin iman sahiplerine bir lütfudur. Bu sırrı Rabbimiz Kuran'ın **"... Kim Allah'tan korkup-sakınırsa, (Allah) ona bir çıkış yolu gösterir; Ve onu hesaba katmadığı bir yönden rızıklandırır. Kim de Allah'a tevekkül ederse, O, ona yeter..." (Talak Suresi, 2-3)**

ayetleri ile bizlere haber vermiştir. Bir başka ayette ise, bu durum bir örnekle şöyle açıklanmıştır:

Yoksa sizden önce gelip-geçenlerin hali başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle bir yoksulluk, öyle dayanılmaz bir zorluk çattı ve öylesine sarsıldılar ki, sonunda elçi, beraberindeki müminlerle; "Allah'ın yardımı ne zaman?" diyordu. Dikkat edin. Şüphesiz Allah'ın yardımı pek yakındır. (Bakara Suresi, 214)

İşte Resulullah için hicret edilebilecek bir yurdun ortaya çıkması da böyle olmuştur. Amcası Ebu Talip'in ölmesinden sonraki ilk hac döneminde, Mekke'nin kuzeyindeki Yesrib kentinden gelen altı kişi, onunla görüşmek istemişlerdir. Yesrib kentindeki insanlar, kendileriyle yan yana yaşayan Yahudilerden, Allah'tan kendilerine yeni bir peygamberin geleceğini uzun zamandır duyuyorlardı. Mekke'de yaşananları görünce de, bunun Hz. Muhammed (sav) olabileceğini düşünmüşlerdi. Peygamberimiz (sav) onlarla konuştu, onlara İslam'ı anlattı ve Kuran ayetlerini okudu. Yesrib'den gelen bu altı kişi, kendilerine anlatılanlara iman ettiler ve Peygamberimiz (sav)'e biat ettiler (itaat sözü verdiler). Sonra da kendi şehirlerindeki diğer insanları İslam'a davet etmek için geri döndüler. Bu olayla birlikte Allah, Müslümanlara yeni bir yol açmıştı.

Daha sonra Müslümanlar tarafından "Medine" (şehir) olarak adlandırılacak olan Yesrib'de İslam kısa sürede yayılmaya başladı. Bir sonraki yıl, bir önceki yıl biat edenlerin yanında yeni bazı Yesribliler de Akabe'de Peygamberimiz (sav) ile buluştular ve O'na biat ettiler. Geri dönerlerken, Peygamberimiz (sav) İslam'ı iyice öğrenmeleri için yanlarına Mekkeli bir Müslümanı da yolladı. Üçüncü yıl çok daha kalabalık bir grup geldi. İslam, artık Yesrib'de yerleşik hale gelmişti.

Bundan sonra Hz. Muhammed (sav), Müslümanları hicret için teşvik etmeye başladı ve onlar da belirli bir zaman içinde gruplar halinde, gizlice Yesrib'e doğru yola çıktılar. Bu, Allah'a tam bir teslimiyetle yapılan bir yolculuktu. Geride evlerini ve mallarının çoğunu bırakıyorlar, ne ile karşılaşacaklarını bilmedikleri bir geleceğe doğru Allah'a tam bir tevekkül ile ilerliyorlardı. Yolda Mekkeliler tarafından yakalanmaları ve eskisinden daha da ağır baskılara maruz kalmaları da söz konusuydu. Ama Peygamberimiz (sav)'in sözüne tam olarak uydular ve hicret ederek Mekke'yi terk ettiler. Sonunda Mekke'de yalnızca Resulullah, Hz. Ebubekir ve Hz. Ali kaldı.

Ancak öte yandan, Mekke'nin önde gelenleri, Hz. Muhammed (sav)'i durdurmak için yeni planlar kuruyorlardı. Ebu Cehil ve diğer önde gelenler, Peygamberimiz (sav)'e karşı fiili bir saldırı düzenlemeye karar verdiler: Allah'ın Resulüne karşı bir suikast gerçekleştirilecekti. Kureyş'in her kabilesinden güçlü birer adam seçildi ve Hz. Muhammed (sav)'e karşı hep birlikte bir tuzak hazırlamalarına karar verildi. (Böylece her kabile olaya dahil olacak ve bu yüzden Peygamberimiz (sav)'in kabilesi intikam

arayamayacaktı.) Allah Kuran'da Kureyş'in önde gelenlerinin hazırladığı bu tuzağı şöyle bildirmektedir:

Hani o inkar edenler, seni tutuklamak ya da öldürmek veya sürgün etmek amacıyla, tuzak kuruyorlardı. Onlar bu tuzağı tasarlıyorlarken, Allah da bir düzen (bir karşılık) kuruyordu. Allah, düzen kurucuların (tuzaklarına karşılık verenlerin) hayırlısıdır. (Enfal Suresi, 30)

Ancak Resulullah, ayetten de anlaşıldığı üzere, bu tuzaktan korundu. Bu olayın ardından da Hz. Ebubekir ile birlikte Medine'ye doğru gizlice yola çıktı. Bunun anlaşılması ile birlikte, Mekke'nin önde gelenleri Resulullah'ın arkasından O'nu yakalamak için silahlı kişiler gönderdiler. Medine kuzeydeydi ve bu yüzden de yola çıkanların çoğu, Peygamberimiz (sav)'i yakalayabilmek için kuzeye doğru ilerlediler. Ancak Resulullah bu durumu önceden tahmin ederek, tam aksi yöne, güneye doğru gitmişti. Hz. Ebubekir ile birlikte Mekke'nin güneyindeki dağlık bölgedeki mağaralara sığındılar. Ancak onları aramak için o yöne gelenler de vardı. Bu yüzden, ciddi bir tehlike ile yüz yüze geldiler. Allah Kuran'da Hz. Muhammed (sav)'in içerisinde bulunduğu bu durumu şöyle bildirmiştir:

Siz O'na (peygambere) yardım etmezseniz, Allah O'na yardım etmiştir. Hani kafirler ikiden biri olarak O'nu (Mekke'den) çıkarmışlardı; ikisi mağarada olduklarında arkadaşına şöyle diyordu: "Hüzne kapılma, elbette Allah bizimle beraberdir." Böylece Allah O'na 'huzur ve güvenlik duygusunu' indirmişti, O'nu sizin görmediğiniz ordularla desteklemiş, inkar edenlerin de kelimesini (inkar çağrılarını) alçaltmıştı. Oysa Allah'ın kelimesi, yüce olandır. Allah üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 40)

Ayetlerde belirtildiği gibi, Rabbimiz her zaman her yerde iman edenlerle beraberdir ve onları inkar edenlerin baskılarından korumaktadır. Hz. Muhammed (sav) ve "arkadaşı", zorlu bir yolculuktan sonra Yesrib'e ulaştılar. Yesrib'li müminler, oraya daha önce göç etmiş olan Mekkeli Müslümanlar ile birlikte onları bekliyorlardı. Artık yeryüzünde, içinde Müslümanların baskı ve zulüm görmeyecekleri, aksine güç sahibi olacakları bir şehir vardı. "Medine" (şehir) adı verilen Yesrib, artık İslam'ın yeni merkeziydi.

Muhacirler ve Ensar

Mekke'den Medine'ye göç eden Müslümanlara "muhacirler" (göç edenler) denildi. Muhacirleri barındıran, onlara her türlü yardımda bulunan Medineli Müslümanlar ise "ensar" (yardım edenler) olarak adlandırıldılar. Allah Kuran'da, bu iki mümin topluluğu hakkında şöyle bildirmektedir:

İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda cehd edenler (çaba harcayanlar) ile (hicret edenleri) barındıranlar ve yardım edenler, işte gerçek mümin olanlar bunlardır. Onlar için bir bağışlanma ve üstün bir rızık vardır. (Enfal Suresi, 74)

Muhacirler, Medine'ye yanlarında hemen hiçbir şey getiremeden ulaşmışlardı. Önemli bir bölümü zengin insanlardı ve Mekke'nin mal-mülk sahibi kesimi arasındaydılar. Ancak hicret ederken bu malların tamamına yakınını geride bırakmak zorunda kalmışlardı. Hicret gizlice yapıldığı için dikkat çekmemeleri gerekiyordu ve bu nedenle yola çıkmadan önce mallarını satmaları mümkün olmamıştı. Çoğu, sadece evlerinin kapısını çekip çıkmışlardı. Rabbimiz, bir ayetinde, muhacirleri **"... (Bundan başka bu mallar) Hicret eden o fakirleredir ki, onlar, Allah'tan bir fazl (lütuf ve ihsan) arayıp, Allah'a ve O'nun Resulüne yardım ederlerken yurtlarından ve mallarından sürülüp-çıkarılmışlardır. İşte bunlar, sadık olanlar bunlardır." (Haşr Suresi, 8)** sözleriyle tarif etmiştir. Bir başka ayette ise, muhacirler hakkında şöyle bilgi verilmiştir:

Onlar, yalnızca; "Rabbimiz Allah'tır" demelerinden dolayı, haksız yere yurtlarından sürgün edilip çıkarıldılar... (Hac Suresi, 40)

Ayetlerden de anlaşıldığı gibi, muhacirlerin önemli bir bölümü, aslında zengin insanlardan olmalarına rağmen, Medine'ye geldiklerinde artık fakirdiler. O sırada geriye dönüp evlerini, mallarını ve mülklerini geri almaları ise hiçbir şekilde mümkün gözükmüyordu. Nitekim hicretin hemen ardından Mekke'deki müşrikler göç eden Müslümanların evlerini, dükkanlarını ve tüm diğer mülklerini yağmaladılar. Bunun haberi de çok geçmeden Medine'ye ulaştı.

Ama bu durum, onlarda hiçbir şekilde endişe ve hüzün oluşturmadı. En büyük zenginliğin Allah'a iman ve teslimiyet olduğunu, Allah'ın, Kendisine güvenen kullarının güvenini boşa çıkarmayacağını biliyorlardı.

Nitekim muhacirler çok kısa bir zamanda Medine'de rahat barınaklar elde ettiler. Dahası, kısa zamanda iyice güçlenecek ve Mekkeli müşriklere karşı savaşıp onları mağlup edecek güce ulaşacaklardı. Rabbimiz bir ayette, muhacir Müslümanları zayıflıktan büyük bir güce nasıl ulaştırdığını şöyle anlatır:

Hatırlayın; hani sizler sayıca azdınız ve yeryüzünde zayıf bırakılmıştınız, insanların sizi kapıp-yakalamasından korkuyordunuz. İşte O, sizi (yerleşik kılıp) barındırandı, sizi yardımıyla destekledi ve size temiz şeylerden rızıklar verdi. Ki şükredesiniz. (Enfal Suresi, 26)

Muhacirlerin barınmasına vesile olanlar ise, Medineli ensardı. Ensar, önceki yıllarda hac mevsimlerinde Mekke'ye giderek gizlice Resulullah'a biat eden ya da biat eden Müslümanların tebliği ile İslam dinini kabul eden Yesriblilerden oluşuyordu. İslam'ı Mekkeli Müslümanların çoğundan daha geç kabul etmişlerdi ama onlar gibi güzel ahlaklı, samimi ve fedakardılar. Evlerini, yiyeceklerini, mallarını ve mülklerini muhacirlerle gönülden paylaştılar. Allah, muhacirler ile ensar arasındaki bu güzel din kardeşliğini ve gösterdikleri üstün ahlakı şöyle haber verir:

Kendilerinden önce o yurdu (Medine'yi) hazırlayıp imanı (gönüllerine) yerleştirenler, hicret edenleri severler ve onlara verilen şeylerden dolayı içlerinde bir ihtiyaç (arzusu) duymazlar. Kendilerinde bir açıklık (ihtiyaç) olsa bile (kardeşlerini) öz nefislerine tercih ederler. Kim nefsinin 'cimri ve bencil tutkularından' korunmuşsa, işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır. (Haşr Suresi, 9)

Allah Ensar ve muhacirin bu üstün ahlakına karşılık onlardan hoşnut olduğunu Kuran'da şöyle bildirmiştir:

Öne geçen Muhacirler ve Ensar ile onlara güzellikle uyanlar; Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da O'ndan hoşnut olmuşlardır ve (Allah) onlara, içinde ebedi kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur. (Tevbe Suresi, 100)

Hz. Muhammed (sav)'in hicreti, İslam tarihinde yeni bir dönem açan, çok büyük siyasi sonuçlar meydana getiren bir olaydır ve tarih kitaplarında da bu şekilde anlatılır. Ancak tüm bunların ötesinde, aslında belki de hicretin en önemli sonuçlarından biri, yukarıda yer alan ayetin sonunda vurgulanan kısmı, insanın nefsindeki cimri ve bencil tutkulardan arınmasıdır. Dolayısıyla hicretin en önemli hikmetlerinden biri, müminlerin imanlarını sağlamlaştırması ve ahlaklarını olgunlaştırması olmuştur. Muhacirler, sadece Allah'a güvenerek sahip oldukları her türlü maddi imkanı terk etmişlerdir ve bu ahlakın kazandırdığı manevi olgunluğa ulaşmışlardır. Ensar ise, sahip oldukları tüm malları Allah'ın rızasını kazanabilmek için kullanarak, dünya hayatına dair hiçbir maddi imkana değer vermediklerini göstermişlerdir. Mümin kardeşlerinin huzuru ve rahatlığı için her türlü fedakarlıkta bulunurken, kendi nefislerindeki tüm bencil duygulardan kurtulmuşlardır.

Kısacası hicret, müminler için herşeyden önce imanda derinleşme, kamil imana kavuşma fırsatı olmuştur. Nitekim Allah onları hicretin ardından güçlendirmiş, inkarcılara karşı onlara fetih ve zafer vermiştir.

Hicret, yalnızca Peygamberimiz (sav) döneminde yaşamış olan sahabeler için değil, onlardan sonra yaşayan ve onların yolunu izleyen tüm müminler için son derece güzel bir

örnek oluşturmaktadır. Önemli olan ise, hicretin şeklinden çok, hicret sırasında yaşanan manevi gelişim, imani olgunluk ve güzel ahlak ya da bir başka deyişle hicretin ruhudur. Bu ruh, farklı şekillerde de olsa tüm müminler tarafından her çağda ve her coğrafyada yaşanabilir.

İlerleyen sayfalarda söz konusu hicret ruhunu tanımlayacağız.

DÜNYAYI TERK ETMEK

Rabbimizin Kuran'da bildirdiği peygamber kıssalarını okurken, göz önünde bulundurulması gereken önemli bir nokta vardır: Allah ayetlerde, her ne zorlukla denenirlerse denensinler, iman edenlerin sonuç olarak daima Allah'ın yardımı ve rahmetiyle karşılık göreceklerini bildirmiştir.

Resuller ve beraberlerindeki müminler yıllarca büyük zorluklarla yüz yüze gelmiş, türlü baskı ve saldırılara maruz kalmışlardır. Müminler bu uğurda verdikleri mücadelenin nasıl sonuçlanacağını önceden kesin olarak bilememişlerdir, ancak Allah'a olan teslimiyetleri onlara güven ve huzur duygusu vermiş, mücadelelerinin en hayırlı şekilde sonuçlanacağını ummuşlardır. İşte dünya hayatındaki denemenin özü de budur. Sadece Allah'a güvenerek, nasıl gelişeceği ve nasıl sonuçlanacağı bilinmeyen bir mücadeleye büyük bir teslimiyetle girebilmektir. İnsanın imanının derinliği, kararlılığı ve Allah'ın vaadine olan güveni, bu karar anındaki davranışından anlaşılır.

İnkar edenlere karşı verilen mücadelenin çok önemli aşamalarından biri olan hicret de müminler için bu tür bir imtihanı içermektedir. Allah Kuran'da hicret eden müminleri en güzel şekilde barındıracağını ve onları zafere ulaştıracağını bildirmiştir. Gerçek iman sahibi olan Müslümanlar Rabbimizin bu vaadine iman etmiş ve bu imanın verdiği teslimiyetle hareket etmişlerdir.

Kuran'da bildirilen müminlerin yaşadıkları hicret ruhunu kavrayabilmek için, öncelikle hicretle ilgili olayların nasıl yaşanmış olabileceğini detaylı bir biçimde düşünmek gerekir. Bu şekilde düşündüğümüzde ise, hicretin gerçekten önemli bir imtihan olduğunu ve ancak salih bir imana sahip olan kişiler tarafından üstlenilebileceğini görürüz.

Kurulu Düzeni Terk Etmek

Peygamberler ve onların yanındaki müminler, hicret ederlerken tüm kurulu düzenlerini terk etmiş ve yalnızca Allah'a güvenip dayanarak, o an için nasıl gelişeceğini bilmedikleri bir geleceğe doğru yola çıkmışlardır. Bir insanın bu kararlılığı gösterebilmesi için ise, Allah'a gönülden teslim olmuş ve hayatını sadece O'nun rızası üzerine bina etmiş salih bir mümin olması gerekmektedir.

Bu durumu yakından görebilmek için Hz. Lut'un döneminde yaşanan hicret olayına bakabiliriz. Hz. Lut, cinsel sapkınlığın alabildiğine yayıldığı bir kavmi hidayete çağırmak için yıllarca uğraşmıştır. Sonunda Allah, ona yolladığı insan görünümlü iki melekle kendisine kavmini terk etmesini emretmiştir. Allah, Hz. Lut'a gelen elçilerin sözlerini Kuran'da şöyle bildirmiştir:

... "Ey Lut, biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana kesin olarak ulaşamazlar. Gecenin bir parçasında ailenle birlikte yürü (yola çık). Sakın, hiçbiriniz dönüp arkasına bakmasın; fakat senin karın başka. Çünkü onlara isabet edecek olan, ona da isabet edecektir. Onlara va'dolunan (azab) sabah vaktidir. Sabah da yakın değil mi?" (Hud Suresi, 81)

Burada Hz. Lut'un ve onunla birlikte iman edenlerin durumunu düşünmek gerekir. Bir gece içinde, yaşadıkları toplumu terk edip gitmiş, evlerini, mallarını, mülklerini, kısacası sahip oldukları her türlü maddi imkanı geride bırakarak yurtlarından çıkmışlardır. Bu Allah'ın bir emridir ve Allah onları rahmetine kavuşturacağını vadetmiştir. Katıksız bir imana sahip oldukları için, Hz. Lut ve onunla birlikte iman edenler Allah'ın bu vaadine yürekten inanmışlar ve büyük bir teslimiyetle kendilerine emrolunduğu gibi "arkalarına dönüp bakmadan" yola çıkmışlardır.

Bu noktada her Müslümanın kendi imanını samimiyetle değerlendirmesi gerekir. Benzer bir durumla karşı karşıya kalmış olsaydı, Hz. Lut ve onunla birlikte olan müminlerin gösterdikleri kararlılık ve teslimiyeti gösterebilecek miydi? Bir gecede, o ana kadar hayatı boyunca kurduğu tüm düzeni, sahip olduğu herşeyi, sırf Allah'ın rızasını kazanmak için tereddütsüz bırakabilecek miydi?

Bu soruların cevabı her Müslüman için "Allah'ın izniyle evet" olmalıdır.

Çünkü Müslümanın yaşamı zaten Allah'a kul olmakla, O'nun emirlerine uymakla, O'nun beğendiği ahlakı yaşamakla anlam kazanmaktadır. Allah Kuran'ın **"Ben, cinleri ve insanları yalnızca bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zariyat Suresi, 56)** ayetiyle iman edenlere bu gerçeği bildirmiştir. Bir başka ayette ise, Allah **"De ki: Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, dirimim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır." (Enam Suresi, 162)** sözleriyle bu konuyu bizlere en hikmetli şekilde açıklamaktadır.

Allah'ın rızasını kazanmak amacı üzerine kurulan bir hayat içerisinde, Allah'ın emri gereğince bir değişiklik yapmak son derece kolay olmalıdır. Kimi cahiliye insanları genelde çalıştıkları işe, bir mesleğe, bir yere ya da bir fikre saplanıp kalabilirler. Bu nedenle hayatlarında bu yönde bir değişiklik yapmaları söz konusu olmaz. Tüm hayatlarını hep aynı dar kalıplar içinde geçirirler. Oysa mümin için durum çok farklıdır. İman sahibi bir insanın tüm hayatı Allah'ın rızası üzerine kuruludur. Bunun doğal bir sonucu olarak, bu kişi Allah'ın hükümlerini herşeyin üstünde tutar.

İşte hicret konusu, iman edenlerin Allah'ın rızası için yaşamalarından kaynaklanan bu teslimiyetin en önemli örneklerinden biridir. Allah Tevbe Suresi'nde, dünya hayatına dair menfaatlerini ve kendi kurulu düzenlerini, Allah'ın rızasını kazanmaktan daha üstün tutan insanların nasıl büyük bir "fısk" (yoldan sapma) içine düştüklerini şöyle haber verir:

De ki: "Eğer babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız mallar, az kar getireceğinden korktuğunuz ticaret ve hoşunuza

giden evler, sizlere Allah'tan, O'nun Resulünden ve O'nun yolunda cehd etmekten (çaba harcamaktan) daha sevimli ise, artık Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyedurun. Allah, fasıklar topluluğuna hidayet vermez. (Tevbe Suresi, 24)

Kimi zaman Rabbimizin yukarıdaki ayette bildirdiği dünyaya ait tüm nimetlerin, hicret durumunda da terk edilmesi gerekebilir. Bu nedenle hicret, bir insanın gerçekte iman ehli mi, yoksa fısk ehli mi olduğunu ortaya çıkaran önemli bir denemedir. Tarih boyunca böyle bir denemeyle karşılaşan salih müminler Allah'ın razı olacağı bir ahlak göstermiş ve çok büyük bir hoşnutlukla Allah'ın "hicret" emrine teslim olmuşlardır.

Yakın Çevreyi Terk Etmek

Hicret eden müminler, yalnızca sahip oldukları kurulu düzenin imkanlarını değil, o zamana kadar birlikte yaşadıkları, varlığına alıştıkları insanları da terk etmek durumunda kalmışlardır. Bunların başında babaları, çocukları, kardeşleri, eşleri ve "aşiretleri" gelmiştir. Nitekim hicret, hak ile batılı, mümin ile inkarcıyı birbirinden ayıran bir tür "furkan" olmuş ve müminler yakın çevrelerindeki bazı kişilerin inkarlarına şahit olarak, onları terk etmek durumunda kalmışlardır.

Hz. Lut'un önceki bölümde değindiğimiz bir gece içerisinde gerçekleşen hicreti de buna bir örnektir. Melekler Hz. Lut'a **"... Gecenin bir parçasında ailenle birlikte yürü. Sakın, hiçbiriniz dönüp arkasına bakmasın; fakat senin karın başka. Çünkü onlara isabet edecek olan, ona da isabet edecektir..." (Hud Suresi, 81)** emrini ulaştırmışlardır. Ancak Hz. Lut bu durum karşısında Allah'ın emrine büyük bir boyun eğicilikle itaat etmiş ve karısını terk ederek yola çıkmıştır.

Görüldüğü gibi, mümin için asıl önemli olan, bir insanla olan kişisel yakınlığı değil, o insanın Allah katındaki durumudur. Söz konusu kişi, mümine karşı sevgi besliyor, ona iyi davranıyor da olabilir; ancak bu iman sahibi kişinin bakış açısını değiştirmez. Eğer söz konusu kişi Allah'ın emirlerine isyan ediyor ise, iman sahibi olan kişi, daima Allah'ın rızasını daha üstün tutan bir ahlak sergileyecektir.

Bu konunun bir diğer örneğini Hz. Nuh kıssasında görürüz. Hz. Nuh, kavminin inkarı apaçık belli olunca Allah'ın emri üzerine büyük bir gemi inşa etmiştir. Kavmi büyük bir tufanla birlikte suda boğulurken, bu olaydan sadece gemiye binen müminler kurtulmuştur. Öte yandan Hz. Nuh, kendisine hicret yani gemiye binme emri geldiğinde, yanındaki diğer müminlerle birlikte oğlunu da almak istemiş, ancak Allah ona şu şekilde vahyetmiştir:

(Gemi) Onlarla dağlar gibi dalga(lar) içinde yüzüyorken Nuh, bir kenara çekilmiş olan oğluna seslendi: "Ey oğlum, bizimle birlikte bin ve kafirlerle birlikte olma."

(Oğlu) Dedi ki: "Ben bir dağa sığınacağım, o beni sudan korur." Dedi ki: "Bugün Allah'ın emrinden, esirgeyen olan (Allah)dan başka bir koruyucu yoktur." Ve ikisinin arasına dalga girdi, böylece o da boğulanlardan oldu.

Denildi ki: "Ey yer, suyunu yut ve ey gök, sen de tut." Su çekildi, iş bitiriliverdi, (gemi de) Cudi (dağı) üstünde durdu ve zalimler topluluğuna da: "Uzak olsunlar" denildi.

Nuh, Rabbine seslendi. Dedi ki: "Rabbim, şüphesiz benim oğlum ailemdendir ve senin vaadin de doğrusu haktır. Sen hakimlerin hakimisin."

Dedi ki: "Ey Nuh, kesinlikle o senin ailenden değildir. Çünkü o, salih olmayan bir iş (yapmıştır). Öyleyse hakkında bilgin olmayan şeyi benden isteme. Gerçekten ben, cahillerden olmayasın diye sana öğüt veriyorum."

Dedi ki: "Rabbim, bilgim olmayan şeyi Senden istemekten Sana sığınırım. Ve eğer beni bağışlamaz ve beni esirgemezsen, hüsrana uğrayanlardan olurum." (Hud Suresi, 42-47)

Benzer olayların Hz. Muhammed (sav)'in hicreti sırasında yaşandığı da bilinmektedir. Mekke'den Habeşistan'a ya da Medine'ye yapılan hicretlerde muhacirlerin önemli bir bölümü, Kureyş'in ileri gelen inkarcı ailelerinin üyeleri arasından çıkmıştır. Hicret sonrasında Müslümanlar ile müşrikler arasında geçen savaşlarda (özellikle de Bedir'de) çocuklarla babaların, yeğenlerle amcaların ya da kardeşlerin ayrı saflarda yer aldıkları, rivayetlerde anlatılmaktadır.

Allah Mümtehine Suresi'nde, iman eden bir kişinin bu konudaki bakış açısının nasıl olması gerektiğini şöyle haber vermiştir:

Ey iman edenler, Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanları veliler edinmeyin. Siz onlara karşı sevgi yöneltiyorsunuz; oysa onlar haktan size geleni inkar etmişler, Rabbiniz olan Allah'a inanmanızdan dolayı elçiyi de, sizi de (yurtlarınızdan) sürüp-çıkarmışlardır. Eğer siz, Benim yolumda cehd etmek (çaba harcamak) ve Benim rızamı aramak amacıyla çıkmışsanız (nasıl) onlara karşı hala sevgi gizliyorsunuz? Ben, sizin gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilirim. Kim sizden bunu yaparsa, artık o, elbette yolun ortasından şaşırıp-sapmış olur.

Eğer sizi ele geçirecek olurlarsa, size düşman kesilirler, ellerini ve dillerini kötülükle size uzatırlar. Onlar sizin inkar etmenizi içten arzu etmişlerdir.

Ne yakın akrabalarınız, ne çocuklarınız kıyamet günü size bir yarar sağlayamaz. (Allah) Sizin aranızı ayıracaktır. Allah, yaptıklarınızı görendir.

İbrahim ve onunla birlikte olanlarda size güzel bir örnek vardır. Hani kendi kavimlerine demişlerdi ki: "Biz, sizlerden ve Allah'ın dışında taptıklarınızdan gerçekten uzağız. Sizi (artık) tanımayıp-inkar ettik. Sizinle aramızda, siz Allah'a bir olarak iman edinceye kadar ebedi bir düşmanlık ve bir kin baş göstermiştir." Ancak İbrahim'in babasına: "Sana bağışlanma dileyeceğim, ama Allah'tan gelecek herhangi bir şeye karşı senin için gücüm yetmez." demesi hariç. "Ey Rabbimiz, biz Sana tevekkül ettik ve 'içten Sana yöneldik.' Dönüş Sanadır." (Mümtehine Suresi, 1-4)

Hicret hemen her peygamberin hayatında çeşitli şekillerde söz konusu olmuştur. Hicret eden insan bu tavrıyla, sadece Allah'ı razı etmeyi amaçladığını, insanlardan hiçbir beklentisi olmadığını en açık şekilde göstermiş olur. Dünya nimetlerine hiçbir bağlılığı olmadığını, Allah'ın yarattığı kadere teslim olduğunu ve herşeyi hayır gözüyle değerlendirdiğini tüm tavırlarıyla ortaya koyar. Hicretin kazandırdığı ruh ile imani bir olgunluğa ulaşır ve Allah'ın Kuran'da tarif ettiği ideal mümin vasfını kazanır: Allah için

yaşayan ve ahiret yurdunu hedefleyen bir insan. Rabbimiz, müminlerin bu vasfını şöyle haber verir:

Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir kavim (topluluk) bulamazsın ki, Allah'a ve elçisine başkaldıran kimselerle bir sevgi (ve dostluk) bağı kurmuş olsunlar; bunlar, ister babaları, ister çocukları, ister kardeşleri, isterse kendi aşiretleri (soyları) olsun. Onlar, öyle kimselerdir ki, (Allah) kalplerine imanı yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacaktır; orda süresiz olarak kalacaklardır. Allah, onlardan razı olmuş, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın fırkasıdır. Dikkat edin; şüphesiz Allah'ın fırkası olanlar, felah (umutlarını gerçekleştirip kurtuluş) bulanların ta kendileridir. (Mücadele Suresi, 22)

Peygamberlerin ve salih müminlerin hayatlarında gördüğümüz hicret örnekleri, onlara üstte değindiğimiz iki temel kavramı -kurulu düzenlerini ve yakın çevrelerini- terk ettirirken, bir yandan da onları, **"... Kim nefsinin 'cimri ve bencil tutkularından' korunmuşsa, işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır." (Haşr Suresi, 9)** ayeti gereğince gerçek anlamda bir kurtuluşa ulaştırır.

ALLAH'A HİCRET ETMEK

... Lut ona (İbrahim'e) iman etti ve dedi ki: "Gerçekten ben, Rabbime hicret edeceğim. Çünkü şüphesiz O, güçlü ve üstün olandır, hüküm ve hikmet sahibidir." (Ankebut Suresi, 26)

Önceki bölümde Allah yolunda hicret eden bir insanın, tüm dünyevi bağlarını terk ettiğine değindik. Ancak yüzeysel bir bakışla ilk anda bir kayıp gibi gözüken bu terkediş, insana çok daha büyük ve üstün nimetlerin, Allah'ın rızasının ve cennetinin yolunu açmaktadır.

Hicretin, insana çok büyük bir imani olgunluk kazandırmasının nedeni de budur. İnkarcılardan da bazı kimseler hayatlarının bir döneminde sahip oldukları tüm kurulu düzeni, sevdikleri insanları ya da yaşadıkları toprakları terk edip yer değiştirebilirler. Ama bununla, müminlerin hicret ile kazandıkları değerleri kazanamazlar. Çünkü mümin, hicret etmekle yeryüzünün herhangi bir parçasına değil, Allah'ın rızasına, rahmetine sığınmaktadır. Hz. Lut'un "gerçekten ben, Rabbime hicret edeceğim" sözüyle ifade edilen bu durum, iman edenlerin hicret ruhunun da özünü oluşturmaktadır.

Şimdi bunun anlamını kavramaya çalışalım.

Hicret eden kişi, bir önceki bölümde değindiğimiz gibi, dünyayı terk ederken, kendisine güvenlik hissi verebilecek, hayatının "garanti" altında olduğunu düşündürebilecek her türlü sebebi geride bırakmış olur. O zamana kadar belki pek çok konuda hayatı boyunca endişe etmesine gerek olmamıştır, ama bu durumda ne yiyeceği, ne giyeceği, nerede barınacağı gibi konuların hepsi belirsizdir. Dahası, hicret eden müminler, daha önce de belirttiğimiz gibi, çoğu zaman inkarcılar tarafından takip edilme, yakalanma ve zulüm görme tehlikesi ile karşı karşıya kalmışlardır. İnkar edenler tarafından ele geçirildikleri takdirde, Kehf (mağara) ehlinin **"... onlar üzerinize çıkıp gelirlerse, sizi taşa tutarlar veya dinlerine geri çevirirler; bu durumda ebedi olarak kurtuluş bulamazsınız." (Kehf Suresi, 20)** sözleriyle birbirlerini uyardıkları gibi tehlikelerle karşılaşabileceklerdir.

İşte tüm bu şartlar, hicret eden insana, içerisinde bulunduğu durumdan kendisini kurtarabilecek ve onu barındırıp rızıklandıracak, sonra da inkarcılara karşı destekleyecek olan yegane gücün Allah olduğunu göstermektedir. Hicretin zorluklarla dolu ortamı, insanın görüşünü keskinleştirir, aklını açar ve bu gerçeği çok somut bir biçimde görmesini sağlar. Hz. Muhammed (sav)'in yakalanma tehlikesi altında iken mağarada arkadaşına söylediği **"Hüzne kapılma, elbette Allah bizimle beraberdir" (Tevbe Suresi, 40)** sözünde bu keskinlik ve kararlılık vardır. **Hz. Musa'nın, Firavun ve ordusu tarafından sıkıştırıldıklarında yanındakilerin "Gerçekten yakalandık" demelerine karşı "Hayır" dedi. "Şüphesiz Rabbim, benimle beraberdir; bana yol gösterecektir" (Şuara Suresi, 62-63)** diyerek büyük bir teslimiyet gösterdiği görülür. Hz. Musa'nın

daha evvel öldürülme tehdidi altında Mısır'dan çıkarken **"... Rabbim, doğrusu bana indirdiğin her hayra muhtacım" (Kasas Suresi, 24)** sözleriyle ettiği dua da, Allah'a karşı tam bir teslimiyeti ve boyun eğmişliği gösterir.

Kuran ayetlerine baktığımızda, diğer tüm peygamberlerin ya da salih müminlerin de, hicret ederken Allah'a karşı tam bir teslimiyet içinde olduklarını, O'na karşı tüm kalpleriyle boyun eğici bir biçimde kavimlerinden ayrıldıklarını görürüz. Hz. İbrahim'in hicreti bunlardan biridir. İnkarcı olan yakın çevresini terk ederken, yalnızca Allah'a sığınmıştır:

Kitap'ta İbrahim'i de zikret. Gerçekten o, doğruyu-söyleyen bir peygamberdi. Hani babasına demişti: "Babacığım, işitmeyen, görmeyen ve seni herhangi bir şeyden bağımsızlaştırmayan şeylere niye tapıyorsun? Babacığım, gerçek şu ki, bana, sana gelmeyen bir ilim geldi. Artık bana tabi ol, seni düzgün bir yola ulaştırayım. Babacığım, şeytana kulluk etme, kuşkusuz şeytan, Rahman (olan Allah)a başkaldırandır. Babacığım, gerçekten ben, sana Rahman tarafından bir azabın dokunacağından korkuyorum, o zaman şeytanın velisi olursun."

(Babası) Demişti ki: "İbrahim, sen benim ilahlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer (bu tutumuna) bir son vermeyecek olursan, andolsun, seni taşa tutarım; uzun bir süre benden uzaklaş, (bir yerlere) git."

(İbrahim:) "Selam üzerine olsun, senin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim, çünkü, O, bana pek lütufkardır" dedi. "Sizden ve Allah'tan başka taptıklarınızdan kopup-ayrılıyorum ve Rabbime dua ediyorum. Umulur ki, Rabbime dua etmekle mutsuz olmayacağım." (Meryem Suresi, 41-48)

Hz. İbrahim, Allah'a hicret etmiştir: Babasını terk ederken yaptığı şey, Allah'a dua etmek olmuştur. Bu dua ile mutsuz olmayacağını belirtmekle, Allah'a olan güvenini ve teslimiyetini de ortaya koymuştur.

Allah'ın **"alemlerin kadınlarına üstün kıldığı"nı bildirdiği (Al-i İmran Suresi, 42)** Hz. Meryem de aynı teslimiyet ve güven içinde ailesini terk ederek hicret etmiştir. Bu olayı Rabbimiz Kuran'da şöyle haber verir:

Kitap'ta Meryem'i de zikret. Hani o, ailesinden kopup doğu tarafında bir yere çekilmişti. Sonra onlardan yana (kendini gizleyen) bir perde çekmişti. Böylece ona ruhumuz (Cibril'i) göndermiştik, o da, düzgün bir beşer kılığında görünmüştü. (Meryem Suresi, 16-17)

Hz. Meryem'in Allah'a olan teslimiyeti ve bunun kendisine kazandırdığı asaleti Allah, Kuran'da bildirmiştir. O, daha doğmadan annesi tarafından Allah'a adanmış ve bu ahde sadık kalarak yaşamış Allah'ın salih kullarından biridir:

Hani İmran'ın karısı: "Rabbim, karnımda olanı, 'her türlü bağımlılıktan özgürlüğe kavuşturulmuş olarak' Sana adadım, benden kabul et. Şüphesiz işiten bilen Sensin Sen" demişti.

Fakat onu doğurduğunda -Allah onun ne doğurduğunu daha iyi bilirken- dedi ki: "Rabbim, doğrusu bir kız (çocuğu) doğurdum. Erkek ise, kız gibi değildir. Ona Meryem adını koydum. Ben onu ve soyunu o taşa tutulmuş (kovulmuş) şeytandan Sana sığındırırım."

Bunun üzerine Rabbi onu güzel bir kabulle kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi. Zekeriya'yı ondan sorumlu kıldı. Zekeriya her ne zaman mihraba girdiyse, yanında bir yiyecek buldu: "Meryem, bu sana nereden geldi?" deyince, "Bu, Allah katındandır. Şüphesiz Allah, dilediğine hesapsız rızık verendir" dedi. (Al-i İmran Suresi, 35-37)

İşte hicretin ruhunda yer alan özelliklerden biri de budur: İnsana gelen her türlü rızkın, yiyip içtiği herşeyin, barındığı yerin, hoşuna giden güzelliklerin tek sahibinin Allah olduğunu bilmek ve yalnızca O'na güvenip dayanarak Allah'a hicret etmek...

Bu derin gerçeğin farkında olan, yani tüm olayların Allah'ın bilgisi ve kontrolü dahilinde gerçekleştiğini bilen müminler, O'nun yolunda hicret etmekten hiçbir şekilde çekinmemişlerdir. Nitekim Allah hicret edenleri yardımsız bırakmayacağını Kuran'da haber vermektedir:

Allah yolunda hicret eden, yeryüzünde barınacak çok yer de bulur, genişlik (ve bolluk) da. Allah'a ve Resulüne hicret etmek üzere evinden çıkan, sonra kendisine ölüm gelen kişinin ecri şüphesiz Allah'a düşmüştür. Allah, bağışlayıcıdır, esirgeyicidir. (Nisa Suresi, 100)

Zulme uğratıldıktan sonra, Allah yolunda hicret edenleri dünyada şüphesiz güzel bir biçimde yerleştireceğiz; ahiret karşılığı ise daha büyüktür. Bilmiş olsalardı. Onlar sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir. (Nahl Suresi, 41-42)

Sonra gerçekten Rabbin, işkenceye uğratıldıktan sonra hicret edenlerin, ardından cehd edip (çaba harcayıp) sabredenlerin (destekçisidir). Şüphesiz senin Rabbin, bundan sonra da gerçekten bağışlayandır, esirgeyendir. (Nahl Suresi, 110)

Rabbimiz, Allah yolunda hicret ederken inkarcılar tarafından öldürülen ya da bu uğurda bir başka şekilde yaşamını yitiren kimselere cenneti vaat etmektedir. Allah Hac Suresi'nde bu konuyu şu şekilde bildirir:

Allah yolunda hicret edip öldürülen veya ölenlere gelince muhakkak Allah, onları güzel bir rızıkla rızıklandıracaktır. Şüphesiz Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır. Onları, kendisinden gerçekten hoşnut kalacakları bir yere sokacaktır. Şüphesiz Allah, bilendir, halimdir. (Hac Suresi, 58-59)

Tüm bu ayetler, hicret hakkında somut bir gerçeği gösterir: Bir insan eğer Allah'ın kastettiği anlamda hicret ediyor, yani Hz. Lut'un ifadesiyle "Rabbimize dönüp yöneliyor" ise, güven ve teslimiyet içinde olmalıdır. Hicret sırasında karşılaşacağı her türlü sıkıntıya sabretmeli, Allah'ın yardımını ummalı ve asıl olarak da O'nun cennetini hedeflemelidir.

Ancak eğer böyle bir bakış açısına sahip değilse ve hicreti yalnızca başa gelen bir musibet olarak görüyorsa, o zaman Allah'a hicret etmiyor, sadece şuursuzca sıradan bir yolculuğa çıkıyor demektir. Nitekim Allah Kuran'da bu bakış açısına sahip olan insanların durumunu da haber vermiştir.

Mısır'dan Çıkış

Hz. Musa'nın Mısır'ın hakimi olan Firavun'a karşı verdiği mücadele, Kuran'ın çeşitli surelerinde detaylı olarak anlatılmıştır. Hz. Musa, Allah'tan aldığı vahiy üzerine, kendi kavmi olan İsrailoğullarını Mısır'dan çıkarmak için Firavun'a hak dini tebliğ etmiş, ona karşı uzun bir mücadele vermiştir. Sonunda Hz. Musa ve İsrailoğulları bir gece gizlice Mısır'dan çıkmışlardır (hicret etmişlerdir). Askerleriyle birlikte peşlerine düşen Firavun denizde boğulmuş, İsrailoğulları ise Allah'ın rahmeti ile kurtulmuşlardır.

Ancak Hz. Musa'nın mücadelesi Firavun'un boğulmasıyla bitmemiştir. Allah'ın kendilerini Firavun'un zulmünden kurtardığı İsrailoğulları, peygamberlerine zorluk çıkarmaya, ona karşı gelmeye başlamışlardır. Bu nankörce tavırlarını ise, Mısır'dan çıkışlarına, yani hicretlerine dayandırmışlardır. İsrailoğullarının söz konusu hicretleri sırasında ve öncesinde gösterdikleri tavırlar, müminlere ait olan ve önceki sayfalarda incelediğimiz muhacir karakteriyle hiçbir şekilde uyuşmamaktadır.

Bu durumu görmek için, öncelikle Mısır'dan çıkış öncesinde İsrailoğullarının ne gibi bir ortamda bulunduklarına değinmek gerekir.

Allah'ın Kuran ayetlerinde bildirdiğine göre, Mısır'da büyük bir azınlığı teşkil eden Yahudiler, Hz. Musa'nın kendilerine peygamber olarak gönderilmesinden önce, Firavunlar tarafından köle durumuna getirilmişlerdi ve ağır işlerde zorla çalıştırılıyorlardı. Dahası İsrailoğullarının çoğalmasından korkan Firavun büyük bir zulüm uygulayarak Yahudilerin **"kadınlarını diri bırakıp, erkek çocuklarını boğazlıyor", onları "dayanılmaz işkenceler"e (Bakara Suresi, 49)** uğratıyordu.

Ancak Allah Hz. Musa'yı yeryüzündeki elçisi olarak seçti, O'na vahyini indirdi ve İsrailoğullarını kurtarması için Firavun'a gönderdi. Allah Hz. Musa ve kardeşi Hz. Harun'a

"İkiniz Firavun'a gidin, çünkü o, azmış bulunuyor." (Taha Suresi, 43) şeklinde buyurdu. Taha Suresi'nin devamında Rabbimiz şu şekilde bildirmektedir:

Haydi ona gidin de deyin ki: Biz senin Rabbinin elçileriyiz, İsrailoğullarını bizimle birlikte gönder ve onlara (artık) azab verme. Sana Rabbinden bir ayetle geldik. Selam, hidayete tabi olanların üzerine olsun. (Taha Suresi, 47)

Hz. Musa Allah'ın bu emri üzerine Firavun'a gittiği zaman, Firavun ve onun yakın çevresinden büyük bir tepki gördü ve onlara karşı uzun bir mücadeleye başladı.

Hz. Musa'nın kavmi ise, kendilerine kurtarıcı olarak yollanan peygamberlerinin değerini takdir edemediler ve nankörce yakınmalara başladılar. Allah Kuran'da İsrailoğullarının bu durumunu şöyle haber vermiştir:

Musa kavmine: "Allah'tan yardım dileyin ve sabredin. Gerçek şu ki, arz Allah'ındır; ona kullarından dilediğini mirasçı kılar. En güzel sonuç muttakiler içindir." dedi. Dediler ki: "Sen bize gelmeden önce de, geldikten sonra da eziyete uğratıldık." (Musa:) "Umulur ki, Rabbiniz düşmanınızı helak edecek ve sizleri yeryüzünde halifeler (egemenler) kılacak, böylece nasıl davranacağınızı gözleyecek" dedi. (Araf Suresi, 128-129)

Bu ayetlerden, İsrailoğullarının, Allah'ın Hz. Musa'yı kendilerini kurtuluşa ulaştırmakla görevlendirdiğini ve başlarına gelen sıkıntılara karşı sabretmeleri gerektiğini göz ardı ettikleri anlaşılmaktadır. İsrailoğullarının bu davranışları gibi, hicret (çıkış) sırasında gösterdikleri tavırlar da din ahlakından uzak olmuştur.

Bu durumun ilk örnekleri, Allah'a olan teslimiyetsizlikleriyle ortaya çıkmıştır. Allah, Hz. Musa'ya **"... Kullarımı geceleyin yürüyüşe geçir, onlara denizde kuru bir yol aç, yetişilmekten korkmadan ve endişeye kapılmadan." (Taha Suresi, 77)** sözleriyle Mısır'dan çıkmalarını bildirdiğinde, aynı zamanda onları Firavun'dan koruyacağını da vaat etmiştir. Ancak İsrailoğulları Allah'ın bu vaadini göz ardı edip, tevekkülsüzce bir tavır sergilemişlerdir. Allah, denizin yarılması mucizesinde Hz. Musa'nın gösterdiği üstün ahlakı ve İsrailoğullarının tevekkülsüzlüğünü bizlere şöyle haber verir:

Böylece (Firavun ve ordusu) güneşin doğuş vakti onları izlemeye koyuldular.

İki topluluk birbirini gördükleri zaman Musa'nın adamları: "Gerçekten yakalandık" dediler.

(Musa:) "Hayır" dedi. "Şüphesiz Rabbim, benimle beraberdir; bana yol gösterecektir."

Bunun üzerine Musa'ya: "Asanla denize vur" diye vahyettik. (Vurdu ve) Deniz hemencecik yarılıverdi de her parçası kocaman bir dağ gibi oldu.

Ötekileri de buraya yaklaştırdık.
Musa'yı ve onunla birlikte olanların hepsini kurtarmış olduk.
Sonra ötekileri suda boğduk. (Şuara Suresi, 60-66)

Hicretleri sırasında bu denli büyük bir mucize gören İsrailoğulları, denizi geçtikten bir süre sonra hemen inkara yönelmişlerdir. Bu durum Kuran'da şöyle anlatılır:

İsrailoğullarını denizden geçirdik. Putları önünde bel büküp eğilmekte olan bir topluluğa rastladılar. Musa'ya dediler ki: "Ey Musa, onların ilahları (var; onların ki) gibi, sen de bize bir ilah yap." O: "siz gerçekten cahillik etmekte olan bir kavimsiniz" dedi.

"Onların içinde bulundukları şey (din) mahvolucudur ve yapmakta oldukları şeyler (ibadetler) de geçersizdir. O sizi alemlere üstün kılmışken, ben size Allah'tan başka bir ilah mı arayacağım? Hani size dayanılmaz işkenceler yapan, kadınlarınızı sağ bırakıp erkek çocuklarınızı öldüren Firavun ailesinden sizi kurtarmıştık. Bunda Rabbinizden sizin için büyük bir imtihan vardı." (Araf Suresi, 138-141)

İsrailoğullarının gösterdikleri bu sapkın tavır, yaptıkları hicretin anlamını hiçbir şekilde kavramadıklarını göstermektedir. Hicret, önceki sayfalarda değindiğimiz gibi, yalnızca Allah'ın rızası için ve yalnızca O'na güvenip dayanılarak yapılan bir yolculuktur. İsrailoğulları ise bu anlayıştan tümüyle uzaktırlar ve çıktıkları yolculuğu sıradan bir "kaçış" olarak görmektedirler. Kendilerini Mısır'dan çıkaranın ve büyük bir mucize ile Firavun'dan kurtaranın Allah olduğunun şuurunda değillerdir.

Bu nedenle Hz. Musa'ya olan sadakatleri de, onun Allah'ın elçisi olduğunu bilmelerinden kaynaklanan güçlü ve sağlam bir temele sahip değildir, yüzeyseldir. Bu ikisi arasındaki fark ise çok büyüktür. Eğer bir insan peygambere onun Allah'ın elçisi olduğunu kavrayarak sadakat gösterir ve itaat ederse, bu itaat içten, samimi ve daimi olur. Bu, sadece kişinin içinde bulunduğu şartlardan kaynaklanan bir itaat ise, herhangi bir menfaat çatışmasında ya da itaat edilen kişinin bulunmadığı ortamda bir anda yok olur.

İsrailoğullarının hicretinin sonraki aşamalarına baktığımızda bu ikinci tür sadakatin getirdiği sonuçları görmek mümkündür. Kendi imanlarıyla değil de, sadece Hz. Musa'nın kararlılığından etkilenerek yola çıkmış olan Yahudiler, peygamberlerinin kendi yanlarından ayrılmasıyla birlikte, hemen eski cahiliye inanışlarına geri dönmüşlerdir. Hz. Musa'nın Allah'tan vahiy almak için kavminden ayrılıp Tur dağına çıktığı sırada, Yahudiler, Samiri adlı bir bozguncunun önderliğinde bir buzağı heykeli yapıp, ona tapınmaya başlamışlardır. Allah, Hz. Musa'nın kavmine dönüşünü bizlere şöyle haber vermektedir:

Bunun üzerine Musa, kavmine oldukça kızgın, üzgün olarak döndü. Dedi ki: "Ey kavmim, Rabbiniz size güzel bir vaadde bulunmadı mı? Size (verilen) söz

(ya da süre) pek uzun mu geldi? Yoksa Rabbinizden üzerinize kaçınılmaz bir gazabın inmesini mi istediniz de bana verdiğiniz sözden caydınız?"

Dediler ki: "Biz sana verdiğimiz sözden kendiliğimizden dönmedik, ancak o kavmin (Mısır halkının) süs eşyalarından birtakım yükler yüklenmiştik, onları (ateşe) attık, böylece Samiri de attı."

Böylece onlara böğüren bir buzağı heykeli döküp çıkardı, "İşte, sizin ve ilahınız, Musa'nın ilahı budur; fakat (Musa) unuttu" dediler.

Onun kendilerine bir sözle cevap vermediğini ve onlara bir zarar veya fayda sağlamaya gücü olmadığını görmüyorlar mı?

Andolsun, Harun bundan önce onlara: "Ey kavmim, gerçekten siz bununla fitneye düşürüldünüz (denendiniz). Sizin asıl Rabbiniz Rahman (olan Allah)dır; şu halde bana uyun ve emrime itaat edin" demişti.

Demişlerdi ki: "Musa bize geri gelinceye kadar ona (buzağıya) karşı bel büküp önünde eğilmekten kesinlikle ayrılmayacağız." (Taha Suresi, 86-91)

İsrailoğullarının söylediği "Musa bize geri gelinceye kadar ona (buzağıya) karşı bel büküp önünde eğilmekten kesinlikle ayrılmayacağız" sözü, onların gerçekte Allah'a değil, sadece Hz. Musa'nın kişiliğine karşı bir bağlılık duyduklarını açıkça göstermektedir. Ancak Allah'ın rızasına dayalı olmayan bu tür bir "kişiye sadakat" de kısa sürede yok olur. Nitekim İsrailoğulları daha sonra Hz. Musa'ya açıkça karşı gelmekten de çekinmemişlerdir. Allah, Mısır'dan çıkmalarının ardından İsrailoğullarının gösterdikleri nankörlüğü ve sapkınlığı şöyle bildirir:

Ey İsrailoğulları, size bağışladığım nimetimi ve sizi (bir dönem) alemlere üstün kıldığımı hatırlayın. Ve hiç kimsenin, hiç kimse adına bir şey ödemeyeceği, hiç kimsenin şefaatinin kabul edilmeyeceği, hiç kimseden bir fidye alınmayacağı ve yardım görülmeyeceği bir günden sakının.

Sizi, dayanılmaz işkencelere uğrattıklarında, Firavun ailesinin elinden kurtardığımızı hatırlayın. Onlar, kadınlarınızı diri bırakıp, erkek çocuklarınızı boğazlıyorlardı. Bunda sizin için Rabbinizden büyük bir imtihan vardı. Ve sizin için denizi ikiye yarıp sizi kurtardığımızı ve Firavun'un adamlarını -gözlerinizin önünde- boğduğumuzu hatırlayın.

Hani Musa ile kırk gece için sözleşmiştik. Ama sonra siz, onun arkasından buzağıyı (tanrı) edinmiş ve (böylece) zalimler olmuştunuz. Bundan sonra, (artık) şükredesiniz diye sizi bağışladık. Ve hidayete eresiniz diye Musa'ya Kitab'ı ve Furkan'ı verdik.

Hani Musa, kavmine: "Ey kavmim, gerçekten siz, buzağıyı (tanrı) edinmekle kendinize zulmettiniz. Hemen, kusursuzca yaratan (gerçek İlah)ınıza tevbe edip nefislerinizi öldürün: bu, Yaratıcınız katında sizin için daha

hayırlıdır" demişti. Bunun üzerine (Allah) tevbelerinizi kabul etti. Şüphesiz O tevbeleri kabul edendir, esirgeyendir.

Ve demiştiniz ki: "Ey Musa, biz Allah'ı apaçık görünceye kadar sana inanmayız." Bunun üzerine yıldırım sizi (kendinizden) almıştı. Ve siz bakıp duruyordunuz.

Sonra şükredesiniz diye, sizi ölümünüzden sonra dirilttik. Bulutları üzerinize gölge kıldık ve size kudret helvası ve bıldırcın indirdik. Size rızık olarak verdiklerimizin temizinden yiyin (dedik). Onlar Bize zulmetmediler, ancak kendi nefislerine zulmettiler.

Ve hatırlayın, demiştik ki: "Şu şehre girin ve orada istediğiniz yerde bol bol yiyin, yalnızca secde ederek kapısından girerken 'dileğimiz bağışlanmadır' deyin; (Biz de) hatalarınızı bağışlayalım; iyilik yapanların (ecirlerini) artıracağız."

Ama zulmedenler, kendilerine söylenen sözü bir başkasıyla değiştirdiler. Biz de o zalimlerin yaptıkları bozgunculuğa karşılık, üzerlerine gökten iğrenç bir azab indirdik.

(Yine) Hatırlayın; Musa kavmi için su aramıştı, o zaman Biz ona: "Asanı taşa vur" demiştik de ondan on iki pınar fışkırmıştı, böylece herkes içeceği yeri bilmişti. Allah'ın verdiği rızıktan yiyin, için ve yeryüzünde bozgunculuk (fesad) yaparak karışıklık çıkarmayın.

Siz (ise şöyle) demiştiniz: "Ey Musa, biz bir çeşit yemeğe katlanmayacağız, Rabbine yalvar da, bize yerin bitirdiklerinden bakla, acur, sarmısak, mercimek ve soğan çıkarsın." (O zaman Musa:) "Hayırlı olanı, şu değersiz, şeyle mi değiştirmek istiyorsunuz? (Öyleyse) Mısır'a inin, çünkü (orada) kendiniz için istediğiniz vardır" demişti. Onların üzerine horluk ve yoksulluk (damgası) vuruldu ve Allah'tan bir gazaba uğradılar. Bu, kuşkusuz, Allah'ın ayetlerini tanımazlıkları ve peygamberleri haksız yere öldürmelerindendi. (Yine) bu, isyan etmelerinden ve sınırı çiğnemelerindendi. (Bakara Suresi, 47-61)

Allah'ın bu ayetlerde bildirdiği olaylar, İsrailoğullarının Allah'ın rahmetine ve Hz. Musa'ya karşı ne kadar nankörce tavırlar sergilediklerini göstermektedir. Allah'ın İsrailoğullarına lütfettiği hicret, yani Mısır'dan çıkış, onları Firavun'un işkencesinden kurtaran çok büyük bir nimettir. Ancak onlar gerek Mısır'dan çıkış sırasında, gerekse yolculuğun sonraki aşamalarında hep isyankar tavırlar sergilemişlerdir. Allah'ın yolculukları sırasında onlara nimet olarak verdiği rızkın (bıldırcın eti ve kudret helvası) değerini bilmemiş, geçici ve değersiz şeylere meyletmişlerdir. Allah, İsrailoğullarının yaptığı diğer taşkınlıkları ve tüm bunların ardından Allah'ın onlara verdiği karşılığı şöyle haber verir:

Hani, Musa kavmine (şöyle) demişti: "Ey kavmim, Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın; içinizden peygamberler çıkardı, sizden yöneticiler kıldı ve alemlerden hiç kimseye vermediğini size verdi."

"Ey kavmim, Allah'ın sizin için yazdığı (girmenizi emrettiği) kutsal yere girin ve gerisin geri arkanıza dönmeyin; yoksa kayba uğrayanlar olarak çevrilirsiniz."

Dediler ki: "Ey Musa, orda zorba bir kavim vardır, onlar çıkmadıkları sürece biz oraya kesinlikle girmeyiz. Şayet ordan çıkarlarsa, biz de muhakkak gireriz.

Korkanlar arasında olup da Allah'ın kendilerine nimet verdiği iki kişi: "Onların üzerine kapıdan girin. Girerseniz, şüphesiz sizler galibsiniz. Eğer mü'minlerdenseniz, yalnızca Allah'a tevekkül edin." dedi.

Dediler ki: "Ey Musa biz, onlar durduğu sürece hiçbir zaman oraya girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin git, ikiniz savaşın. Biz burada duracağız."

(Musa:) "Rabbim, gerçekten kendimden ve kardeşimden başkasına malik olamıyorum. Öyleyse bizimle fasıklar topluluğunun arasını Sen ayır." dedi.

(Allah) Dedi: "Artık orası kendilerine kırk yıl haram kılınmıştır. Onlar yeryüzünde 'şaşkınca dönüp duracaklar.' Sen de o fasıklar topluluğuna üzülme." (Maide Suresi, 20-26)

Böylece İsrailoğullarının hicreti, Allah'ın kendilerine çölde 40 yıl dolaşmalarını emretmesi ile son bulmuştur. Bunun nedeni ise, hicretleri sırasında gösterdikleri isyankarlıklar, nankörlükler ve sapkınlıklardı. Yola Allah'ın rızası için ve O'na teslim olarak çıkmamışlardı. Hz. Musa'ya karşı **"Sen bize gelmeden önce de, geldikten sonra da eziyete uğratıldık..." (Araf Suresi, 129)** diyerek, Allah'ın kendilerine olan rahmetine nankörlük etmişlerdi. Çıktıkları yolculuğu Allah yolunda yapılan bir hicret olarak değil de, menfaatlerine uygun bir kaçış olarak görüyorlardı. Menfaatleriyle çatışan her noktada Allah'a ve Resulüne isyan ettiler. Allah onları Firavun'dan denizi yararak kurtardı, ama hemen ardından putperestlere özenerek önünde bel bükecekleri bir put istediler. Hz. Musa'nın kendilerinden ayrılması üzerine de Mısır'daki cahiliye inançlarına geri dönüp bir buzağı heykelini ilah edindiler. Hz. Musa'nın liderliğinde gittikleri yolun her aşamasında ona zorluk çıkarmaya çalıştılar. Savaşmaları gerektiğinde bunu çıkarlarına uygun görmedikleri için, Hz. Musa'ya **"Sen ve Rabbin git, ikiniz savaşın"** dediler.

İsrailoğullarının bu tavrı ile, Resulullah'ın yanındaki müminlerin (sahabenin) tavrı karşılaştırıldığında ortaya çok büyük bir fark çıkar: Sahabe, yola Allah'ın rızası için ve O'na güvenerek çıkmış, her türlü sıkıntıya karşı sabretmiş ve Allah'ın Resulüne kayıtsız şartsız bir teslimiyet göstermiştir.

Bu nedenle, İsrailoğullarının hicreti Allah'ın cezalandırması ile sonuçlanırken, sahabenin hicreti nimet ve zaferle sonuçlanmıştır.

HELAK YA DA FETİH

Hicret müminlerin mücadelesinde bir son değil, sadece bir aşama olmuştur. Bu gerçekten gafil olan inkarcılar, tarihin her döneminde, hicret sonrasında oluşan duruma bakarak üstün konumda olduklarını ve müminlere karşı bir zafer kazandıklarını sanmışlardır. Müminleri yurtlarını terk etmek zorunda bıraktıklarını, Resulü ve onunla birlikte iman edenleri uzaklaştırarak mevcut düzenlerini koruduklarını düşünmüşlerdir. Oysa Kuran'da bildirildiği gibi, izzet, yani güç ve üstünlük, **"... Allah'ın, O'nun Resulünün ve müminlerindir..." (Münafikun Suresi, 8)**. Allah, inkar edenlerin aradan çok zaman geçmeden bu gerçeği anlamalarını sağlamıştır.

Kuran ayetlerine baktığımızda, müminlerin hicretinin ardından inkarcı kavimlerin ya korkunç bir azap ile helak edilip yeryüzünden silindiklerini ya da bir zaman sonra Allah'a ve peygamberlere boyun eğip teslim olduklarını görürüz. Bu nedenle hicret, inkar edenlerin ya helakı ya da yenilgisiyle sonuçlanacak olan bir sürecin başı sayılabilir. İman edenler için ise dünyada ve ahirette bir nimete dönüşmüştür.

Şimdi, hicretin ardından gerçekleşebilecek bu iki ihtimali sırayla inceleyelim.

Hicretin Ardından Gelen Helak

Kuran'da anlatılan peygamber kıssalarının önemli bir bölümünde, peygamber ve onunla birlikte iman edenlerin hicretinin hemen ardından inkarcı kavmin helak edildiği anlatılır. Kavmin inkarda direttiği, dahası müminlere düşmanlık beslediği tüm delilleriyle ortaya çıkmış olur. Allah, tarih içinde şimdiye dek pek çok kavmi bu şekilde yok edip yeryüzünden silmiştir. (Daha ayrıntılı bilgi için bkz. Kavimlerin Helakı, Harun Yahya, 6. Baskı, Kültür Yayıncılık)

Helak şekilleri ise son derece ibret vericidir. Kimi zaman aniden patlak veren ve kulakları yırtıp parçalayacak güçteki bir çığlık, inkarcı kavmin üyelerinin hepsini bir anda oldukları yerde öldürmüştür. Bazıları korkunç bir sel ile boğulmuşlar ya da taş yağdıran felaket dolu bir kasırga ile şehirlerinde can vermişlerdir. Kimisi volkanik bir patlama ile yeryüzünden silinmiş, kimisi de bir kum fırtınası ile boğulmuşlardır.

Örneğin Hz. Lut'un sapkın kavminin sonu, Hz. Lut'un ve iman edenlerin onları terk etmesinin hemen ardından şöyle gerçekleşmiştir:

Lut kavmi de uyarıları yalanladı. Biz de onların üzerine taş yağdıran bir kasırga gönderdik. Yalnız Lut ailesini; onları seher vakti kurtardık. Tarafımızdan bir nimet olarak. İşte Biz, şükredenleri böyle ödüllendiririz. Oysa andolsun, zorlu yakalamamıza karşı onları uyarmıştı. Fakat onlar, bu uyarıları kuşkuyla karşılayıp-yalanlamakta direttiler. (Kamer Suresi, 33-36)

Allah, Lut kavminin helakını başka ayetlerde şöyle haber vermektedir:

Ömrüne andolsun ki, onlar, sarhoşlukları içinde kör-sersemdiler. Derken, tan yerinin ağarma vaktine girdiklerinde onları (o korkunç ve dayanılmaz) çığlık yakalayıverdi. Anında (yurtlarının) üstünü altına çevirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş taş yağdırdık. Elbette bunda 'derin bir kavrayışa sahip olanlar' için gerçekten ayetler vardır. (Hicr Suresi, 72-75)

Böylece emrimiz geldiği zaman, üstünü altına çevirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş, istif edilmiş taşlar yağdırdık; Rabbinin katında 'belli bir biçime sokulmuş, damgalanmış' olarak. Bunlar zalimlerden uzak değildir. (Hud Suresi, 82-83)

Allah'ın kendilerine bir ayet ve imtihan olarak gönderdiği deveyi öldürerek O'nun emrine açıkça karşı gelen Semud kavmi de benzer bir sona uğramıştır. Allah, Semud kavmini nasıl helak ettiğini ve bu kavme peygamber olarak gönderdiği Hz. Salih'i nasıl kurtardığını bizlere şöyle haber verir:

(Salih dedi ki:) "Ey kavmim, size işte bir ayet olarak Allah'ın devesi; onu serbest bırakın, Allah'ın arzında yesin. Ona kötülük vermek (niyeti)yle dokunmayın. Yoksa sizi yakın bir azab sarıverir." Fakat onu öldürdüler. (Salih) Dedi ki: "Yurdunuzda üç gün daha yararlanın. Bu, yalanlanmayacak bir vaaddir." Emrimiz geldiği zaman, tarafımızdan bir rahmetle Salih'i ve O'nunla birlikte iman edenleri o günün aşağılatıcı azabından kurtardık. Doğrusu senin Rabbin, güçlü olandır, aziz olandır. O zulmedenleri dayanılmaz bir ses sarıverdi de kendi yurtlarında dizüstü çökmüş olarak sabahladılar. Sanki orada hiç refah içinde yaşamamışlar gibi. Haberiniz olsun; Semud (halkı) gerçekten Rablerine (karşı) inkar etmişlerdi. Haberiniz olsun; Semud (halkına Allah'ın rahmetinden) uzaklık (verildi.) (Hud Suresi, 64-68)

Aynı şekilde, Hz. Şuayb'ı yalanlayan Medyen halkını da Rabbimiz **"dayanılmaz bir sarsıntı" (Araf Suresi, 91)** ile yok ettiğini bildirir:

Emrimiz geldiği zaman, tarafımızdan bir rahmetle Şuayb'ı ve O'nunla birlikte iman edenleri kurtardık; o zulmedenleri dayanılmaz bir ses sarıverdi de kendi yurtlarında dizüstü çökmüş olarak sabahladılar. Sanki orada hiç refah içinde yaşamamışlar gibi. Haberiniz olsun; Semud (halkına) nasıl bir uzaklık verildiyse Medyen (halkına da Allah'ın rahmetinden öyle) bir uzaklık (verildi). (Hud Suresi, 94-95)

Allah'ın Kuran'da insanlara ibret olması için bildirdiği bu olaylar, bizlere önemli bir sonucu göstermektedir: Allah'ın hidayet rehberi olarak gönderdiği elçilerinin bir cahiliye toplumundan ayrılarak hicret etmesi, o cahiliye toplumunun helakıyla sonuçlanabilmektedir. Ancak onlar bunu fark etmez, peygamberin ve salih müminlerin hicret etmelerinin kendileri açısından bir kazanç olduğunu düşünürler. Kendi sapkın cahiliye düzenlerine karşı bir tehdit oluşturduğunu düşündükleri iman edenlerden kurtulduklarını ve herşeyin eskiye döndüğünü sanırlar. Oysa Allah, onları cahiliye ahlakından kurtarmak için kendilerine uyarıcılar yollamış, onlar ise inkarda diretmiş ve düşmanlık göstermişlerdir. Bu nedenle de Allah'ın azabıyla karşılık bulmuşlardır.

İnkar edenler kimi zaman Allah'tan gelen bir helak ile karşılık görebilecekleri gibi, kimi zaman da Peygamber Efendimizin döneminde olduğu gibi, müminlerin fetih ile geri dönmeleriyle karşılaşırlar...

Geri Dönüş ve Fetih

Rabbimiz, Peygamber Efendimizin hicretinin ardından inkarcı kavmi helak etmemiştir. Resulullah, tehlike içinde terk ettiği Mekke'yi sekiz yıl sonra geri dönerek fethetmiştir. Allah, Resulüne olan **"Şüphesiz, sana Kuran'ı farz kılan, seni dönülecek yere elbette döndürecektir..." (Kasas Suresi, 85)** vaadi uyarınca, O'nu muzaffer bir biçimde Mekke'ye geri döndürmüştür.

Nitekim hicretten önce, müşrikler Resulullah'ı Mekke'de baskı altında tutarlarken Allah, **"Neredeyse seni (bu) yerden (yurdundan) çıkarmak için tedirgin edeceklerdi; bu durumda kendileri de senden sonra az bir süreden başka kalamazlar. (Bu,) Senden önce gönderdiğimiz Resullerimizin bir sünnetidir. Sünnetimizde bir değişiklik bulamazsın." (İsra Suresi, 76-77)** ayetlerini vahyetmiş, Resullullah'ı hicrete zorlayanların bu tavırlarının karşılıksız kalmayacağını haber vermiştir.

Önceki bölümlerde Resulullah'ın hicretinin bazı detaylarına değinilmişti. Hz. Muhammed (sav) ve diğer muhacirler Mekke'den ayrılarak Yesrib (Medine) kentine hicret etmiş ve oradanın Müslüman sakinlerinin (Ensar) desteğiyle, kendilerine yeni bir düzen kurmuşlardı. Tüm bunlar olurken, Mekke'nin önde gelenleri ise bir taraftan kendilerini rahatlamış sayıyorlardı ama bir taraftan da endişeliydiler. Çünkü Yesrib'de güçlenip gelişen yeni dinin tekrar kendileri için bir tehdit oluşturmayacağından güvende değillerdi.

Kureyşliler Müslümanlara zulmetmiş, onları yurtlarından sürmüş ve mallarını yağmalamışlardı. Müslümanlar o döneme kadar inkar edenlerin zulümlerine karşı direnmişler, ancak karşılık vermemişlerdi. Allah, Hz. Muhammed (sav) ve beraberindeki müminlere -zulüm görmüş ve haksız yere yurtlarından sürgün edilip çıkarılmış olmaları dolayısıyla- savaşmalarını emretmiş, ve onları yardımıyla ve rahmetiyle destekleyeceğini bildirmiştir:

Kendilerine zulmedilmesi dolayısıyla, onlara karşı savaş açılana (müminlere, savaşma) izni verildi. Şüphesiz Allah, onlara yardım etmeye güç yetirendir. Onlar, yalnızca; "Rabbimiz Allah'tır" demelerinden dolayı, haksız yere yurtlarından sürgün edilip çıkarıldılar... (Hac Suresi, 39-40)

Hz. Muhammed (sav) ve beraberindeki iman edenler Allah'ın bu emri üzerine harekete geçmişlerdir. İlk olarak Mekke'nin kervanlarına bazı baskınlar düzenlenmiştir. Bu baskınların birinin sonucunda ise Bedir Savaşı gerçekleşmiştir. Sayıları 300'ün biraz üzerinde olan Müslümanlar 1000'den fazla müşriği bozguna uğratmışlardır. Ardından Uhud Savaşı gerçekleşmiş; Müslümanlar ağır kayıplar vermiş, ama yine de mağlub olmamış, yılmamışlardır. Kureyşliler daha sonra, hicretin beşinci yılında, başka müşrik kabilelerle ve Yahudilerle ittifak halinde Medine'yi kuşatmışlardır. "Hendek Savaşı" olarak da bilinen kuşatma, müminlerin dirayeti ve Resulullah'ın aklı ve basireti ile müminlerin lehine sonuçlanmıştır. Ardından iki taraf arasında Hudeybiye Barışı imzalanmış, ama müşrikler kısa sürede anlaşma şartlarını çiğnemişlerdir.

Kureyş'in endişeleri gerçekleşmiştir. Önceleri baskı ve şiddet yoluyla yok edebileceklerini düşündükleri, müminlerin hicretiyle birlikte iyice güçsüz hale geldiğini düşündükleri İslam, artık karşısında duramadıkları bir güç haline gelmiştir.

Bu arada inen bazı ayetler, Allah'ın Müslümanlara çok yakında bir fetih nasip edeceğini de haber veriyordu. Allah Fetih Suresi'nin ilk ayetlerinde şöyle buyurmaktadır:

Şüphesiz, Biz sana apaçık bir fetih verdik. Öyle ki Allah, senin geçmiş ve gelecek (her) günahını bağışlasın, üzerindeki nimetini tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola yöneltsin. Ve Allah, sana 'üstün ve onurlu' bir zaferle yardım etsin. (Fetih Suresi, 1-3)

Rabbimiz aynı Sure'nin içinde, bu fethin Mekke'nin fethi olduğu da bildiriyordu:

Andolsun Allah, elçisinin gördüğü rüyanın hak olduğunu doğruladı. Eğer Allah dilerse, mutlaka siz Mescid-i Haram'a (Mekke'ye) güven içinde, saçlarınızı tıraş etmiş, kısaltmış olarak korkusuzca gireceksiniz. Fakat Allah, sizin bilmediğinizi bildi, böylece bundan önce size yakın bir fetih (nasib) kıldı. Ki O, elçilerini hidayetle ve hak din ile, diğer bütün dinlere karşı üstün kılmak için gönderdi. Şahid olarak Allah yeter. (Fetih Suresi, 27-28)

Allah'ın elçisini "diğer bütün dinlere karşı üstün kılmak için" gönderdiğine, hicretin sekizinci senesinde Mekkeli müşrikler de şahit oldular. Yesrib'deki müminler, İslam'ı kabul eden diğer kabilelerden kendilerine katılan yeni Müslümanlarla birlikte, 10 bin kişilik dev bir ordu oluşturdular ve Mekke'ye doğru yürümeye başladılar. Bu sayıdaki bir ordu, o zamanın şartlarına göre karşısına çıkılması düşünülemeyecek bir güçtü. Ordunun haberini

alan Kureyşliler büyük bir korkuya kapıldı. İslam ordusu, Mekke'nin dışında bir gece konakladıktan ve kamp yerindeki binlerce ateş Mekkeliler tarafından bütün gece endişe ile seyredildikten sonra, ertesi gün şehre girdi. Kimsenin karşı koyacak bir gücü yoktu. Resulullah, rivayetlere göre, Kabe'ye girdi, orada bulunan tüm putları birer birer yıktı ve şu ayeti okudu: **"... Hak geldi, batıl yok oldu. Hiç şüphesiz batıl yok olucudur." (İsra Suresi, 81)**

Resullah bunun ardından Mekkelilerin evlerinde bulunan tüm putların da kırılmasını istedi. İslam'ın gücünü gören ve bu nedenle birer birer ona boyun eğen Mekkeliler bu emre uydular. Sekiz yıl önce Resulullah'ı Mekke'yi terk etmek zorunda bırakan şehrin önde gelenleri -bu süre boyunca ölenler ya da savaşta ölenler hariç- mağlup bir şekilde Resulullah'a geldiler ve ona biat ettiler. Bu fetihten sonra da, Arap Yarımadası'ndaki kabilelerin İslam'ı kabul etmesi büyük bir hızla arttı. Allah Nasr (Yardım) Suresi'nde, Allah'ın Müslümanlara olan yardımını ve fethi şöyle bildiriyordu:

Allah'ın yardımı ve fetih geldiği zaman,
Ve insanların Allah'ın dinine dalga dalga girdiklerini gördüğünde,
Hemen Rabbini hamd ile tesbih et ve O'ndan mağfiret dile. Çünkü O, tevbeleri çok kabul edendir. (Nasr Suresi, 1-3)

Hicret, aradan geçen sekiz yıl gibi kısa bir zaman sonra, çok büyük bir fetih meydana getirmişti. Mekke'den çıkmak zorunda kaldıklarında sayıları yüzü aşmayan Müslümanlar, sekiz yıl gibi kısa bir süre sonra 10 bin askerlik dev bir ordu ile geri gelmişlerdi. Bu durum, Allah'ın Kuran'da bildirdiği **"... Nice küçük topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah'ın izniyle galib gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir." (Bakara Suresi, 249)** sırrının ve Allah'ın Resulüne olan **"Şüphesiz senin için son olan, ilk olandan daha hayırlıdır. Elbette Rabbin sana verecek, böylece sen hoşnut kalacaksın." (Duha Suresi, 4-5)** vaadinin bir tecellisiydi.

Bu İlahi sırdan habersiz olan müşrikler ise, bu durumu anlayamıyorlardı. İslam, onların her türlü çabalarına rağmen büyümüş ve güçlenmişti. Önce Allah'ın elçisini ve müminleri kortutarak yollarından döndürmek için türlü baskılar ve tehditlere başvurmuşlardı. Onlar Mekke'den gittiklerinde ise, Müslümanları bertaraf ettiklerini ummuşlardı. Sonra ordularını toplayıp Yesrib'e yürümüşler ve bu yeni dini bozguna uğratıp tarihten sileceklerini düşünmüşlerdi. Kendilerini Arabistan'ın merkezi ve hakimi olarak görüyorlardı. Atalarından öğrendikleri ve yüzlerce yıldır değişmeden gelen geleneklerin, Peygamberimiz (sav)'in önderliğindeki küçük bir grup tarafından tarihe gömüleceğini hiç ummuyorlardı. Ama hiç ummadıkları şey başlarına geldi ve beklemedikleri bir biçimde mağlub oldular.

Hicret ise, bu büyük mücadelenin dönüm noktası olarak büyük bir öneme sahipti. Hem siyasi yönden son derece önemliydi, hem de -önceki bölümlerde değindiğimiz gibi- imani yönden. Müminler hicret etmekle, Allah'a; asıl amaçlarının O'nun rızasını kazanmak

olduğunu göstermişlerdi. Allah da hicreti vesile ederek onları barındırmış, yeni bir yurt ve yeni müminlerle desteklemiş ve sonuçta onlara fetih vermişti. Allah'ın aşağıdaki ayette haber verilen İlahi kanunu, bir kez daha gerçekleşmiş oluyordu:

İnkar edenler, Resullerine dediler ki: "Muhakkak sizi kendi toprağımızdan süreceğiz veya dinimize geri döneceksiniz." Böylelikle Rableri kendilerine vahyetti ki: "Şüphesiz Biz, zulmedenleri helak edeceğiz. "Ve onlardan sonra sizi o arza mutlaka yerleştireceğiz. İşte bu, makamımdan korkana ve tehdidimden korkana ait (bir ayrıcalıktır)." (Peygamberler) Fetih istediler, (sonunda) her zorba inatçı bozguna uğrayıp -yok oldu- gitti. (İbrahim Suresi, 13-15)

Rabbimiz müminlere hem dünyada büyük bir fetih lutfetmiş, hem de onları ahiret nimetleriyle müjdelemiştir. Allah, Kendi yolunda hicret edenlerin ahiretteki kazancını şöyle bildirir:

... "Şüphesiz Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden bir işte bulunanın işini boşa çıkarmam. Sizin kiminiz kiminizdendir. İşte, hicret edenlerin, yurtlarından sürülüp-çıkarılanların ve yolumda işkence görenlerin, çarpışıp öldürülenlerin, mutlaka kötülüklerini örteceğim ve onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacağım. (Bu,) Allah katından bir karşılık (sevap)tır. (O) Allah, karşılığın (sevabın) en güzeli O'nun katındadır." (Al-i İmran Suresi, 195)

Hicretin ahiretteki karşılığı başka ayetlerde de şöyle bildirilir:

Şüphesiz iman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda cehd edenler (çaba harcayanlar); işte onlar, Allah'ın rahmetini umabilirler. Allah bağışlayandır, esirgeyendir. (Bakara Suresi, 218)

İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla çaba harcayanların Allah katında büyük dereceleri vardır. İşte 'kurtuluşa ve mutluluğa' erenler bunlardır. Rableri onlara katından bir rahmeti, bir hoşnutluğu ve onlar için, kendisine sürekli bir nimet bulunan cennetleri müjdeler. Onda ebedi kalıcıdırlar. Şüphesiz Allah, büyük mükafaat katında olandır. (Tevbe Suresi, 20-22)

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok açık bir "tasarım" bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık "bilinçli tasarım" (intelligent design) kavramıyla açıklamaktadırlar. Söz konusu "bilinçli tasarım", tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğunun bilimsel bir delilidir.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğa üstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in Türlerin Kökeni adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (amino asit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara

sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki, bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 amino asitlik ortalama bir protein için, $1O^{950}$'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50}'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, Scientific American dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama

elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve Türlerin Kökeni adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s.184)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20. yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rastgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rastgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, Türlerin Kökeni'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara-geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci Biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus
2- Homo habilis
3- Homo erectus
4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. Baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (Time, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly

Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki, teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre, cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapı taşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar (doğal şartlarda oluşumu mümkün olmayan) amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest

olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise, göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim: Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki, 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler, ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil; kaldı ki bu suni bir üç boyuttur.

Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese, ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir

açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, pofesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

...Kalbleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi, Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş", yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan Malcolm Muggeridge böyle bir durumdan endişelendiğini şöyle itiraf etmektedir:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s. 43)

Bu gelecek, uzakta değildir; aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

Sen yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)